

EURÓPSKY
DVOR
AUDÍTOROV

Rýchle preskúmanie vecí

Nesplatené záväzky

v rozpočte EÚ

– Bližší pohľad

Apríl 2018

Obsah

	Body
Zhrnutie	I – VII
Úvod	01 – 21
Čo je to RAL?	04 – 08
Základ pre záväzky	09 – 11
Účtovanie RAL	12 – 15
Vývoj RAL	16 – 21
Aké faktory spôsobujú zmeny hodnoty RAL?	22 – 78
Rozdiel medzi viazanými a platobnými rozpočtovými prostriedkami vo VFR	24 – 29
Pomalé vykonávanie VFR	30 – 33
Konkrétny prípad EŠIF	34 – 69
RAL v iných rozpočtových oblastiach	70 – 75
Vonkajšie opatrenia	70 – 72
Ostatné programy	73 – 75
„Potenciálna abnormálna hodnota RAL“	76 – 78
Porovnanie medzi členskými štátmi	79 – 85
Záver a cesta vpred	86 – 106
História sa opakuje	87 – 93
Riziká pre budúce rozpočty	94 – 101
Ako možno nesplatené záväzky znížiť?	102 – 106

Prílohy

Príloha I — Hodnota RAL podľa hlavných programov – 2014 až 2017 (v mil. EUR)

Príloha II — Kumulatívne miery platieb a nesplatené záväzky podľa členských štátov na konci roka 2017 pre VFR na roky 2014 – 2020

Tím EDA

Zhrnutie

I Nesplatené záväzky, teda sumy, ktoré boli zaviazané, ale neboli vyplatené, pravidelne vyvolávajú pozornosť mnohých strán zainteresovaných na rozpočte EÚ. Príčinou je kumulatívna výška týchto záväzkov a sústavný nárast ich hodnoty.

II EDA sleduje vývoj nesplatených záväzkov ako súčasť svojho ročného auditu účtov EÚ. Toto preskúmanie sa sústreďí na úroveň nesplatených záväzkov na konci roka 2017, pretože to bol posledný rok, za ktorý sme dokončili svoju výročnú správu. Účelom pritom nie je poskytnúť záruky týkajúce sa tejto sumy, ale skôr analyzovať hlavné faktory, ktoré ju ovplyvnili. Naša správa vychádza z preskúmania príslušných dokumentov, analýzy údajov dostupných v systémoch a iných správach Komisie, z rozhovorov so zamestnancami Komisie a preskúmania obmedzeného počtu nesplatených záväzkov.

III Po rokoch takmer neprerušovaného rastu dosiahla hodnota nesplatených záväzkov na konci roka 2017 hodnotu 267 mld. EUR. Výrazne bola ovplyvnená rozdielom medzi viazanými rozpočtovými prostriedkami a platobnými rozpočtovými prostriedkami v kombinácii s prekrývajúcimi sa viacročnými finančnými rámcami a pomalým vykonávaním programov financovaných EÚ. Časť nárastu možno pripísať aj zvyšovaniu rozpočtu EÚ vrátane potreby prispôbiť sa pristúpeniu nových členských štátov.

IV Na zvýšenie nesplatených záväzkov mali významný vplyv pravidlá upravujúce výdavky v rôznych oblastiach rozpočtu. Najväčší podiel mali pritom Európske štrukturálne a investičné fondy (EŠIF), ktoré na konci roka 2017 predstavovali 189,9 mld. EUR. Príčiny sú najmä tieto:

- prekrývanie období, v ktorých možno programy EŠIF vykonávať,
- neskoré prijatie legislatívneho rámca pre programy EŠIF,
- predĺženie obdobia automatického zrušenia viazanosti prostriedkov z dvoch rokov na tri roky,
- oneskorenia spôsobené novými postupmi a požiadavkami na výdavky z EŠIF na obdobie 2014 – 2020.

V Zdôraznili sme závažné riziká, ktoré môže vysoká úroveň nesplatených záväzkov vytvárať pre rozpočet EÚ. Môže viesť k nemožnosti vyrovnať žiadosti o platby načas

v dôsledku nedostatočných súm v ročných rozpočtoch a k zvýšeniu finančnej expozície EÚ.

VI Úroveň nesplatených záväzkov možno znížiť:

- o zmenou úrovne ich rozpočtových zložiek: záväzkov, platieb a zrušenia viazanosti,
- o riešením faktorov, ktoré spôsobujú ich rast,
- o a zaistením finančnej disciplíny a jednoduchších pravidiel na vynakladanie prostriedkov z rozpočtu.

VII Zdôrazňujeme možné riešenia, ktoré sme v minulosti zvažovali v priebehu našej práce. Napríklad:

- o včasné prijatie VFR na roky 2021 – 2027 a jeho súvisiacich viacročných programov,
- o zjednodušenie pravidiel na vynakladanie prostriedkov z rozpočtu,
- o správne prognózy platobných potrieb,
- o zabezpečenie primeranej rovnováhy medzi rozpočtovými prostriedkami pre viazané rozpočtové prostriedky a platby.

Úvod

01 Kumulatívna hodnota nesplatených záväzkov, známych tiež ako „RAL“¹, je predmetom rozpráv mnohých strán zainteresovaných na rozpočte EÚ. Už mnoho rokov používame naše výročné správy na sprostredkovanie obáv z jej zvyšujúceho trendu², pričom Komisii odporúčame konať, aby znížila túto hodnotu. Zámerom tohto preskúmania je poskytnúť prehľad vývoja sumy nesplatených záväzkov do konca roku 2017 a prehľad hlavných faktorov vyvolávajúcich tento trend. Poukazujeme na hlavné riziká spojené s vysokou hodnotou RAL a na záver nadväzujeme na niektoré z našich predchádzajúcich odporúčaní.

02 Toto nie je audítorská správa. Ide o preskúmanie založené na verejne dostupných informáciách. Vypracovali sme ju na základe otázok, ktoré sme dostali počas prezentácie našej výročnej správy za rozpočtový rok 2017, ktorá sa uskutočnila 4. októbra 2018 vo Výbore Európskeho parlamentu pre kontrolu rozpočtu. V preskúmaní sa využíva práca uskutočnená na účely výročných správ a niekoľkých osobitných správ. Okrem toho sme preskúmali príslušné dokumenty vypracované Komisiou a inými orgánmi a stretli sme sa s útvarmi Komisie zastupujúcimi hlavné výdavkové oblasti, ktoré prispievajú k hodnote RAL³.

03 Pre naše výročné správy sme otestovali vzorku záväzkov pozostávajúcu zo záväzkov prijatých počas kontrolovaného rozpočtového roka a z nesplatených záväzkov z uplynulých rokov. Čerpali sme z výsledkov nášho testovania záväzkov v kontexte našej výročnej správy za rok 2017, pričom tento údaj sme doplnili o doplnkovú vzorku 30 nesplatených záväzkov, aby sme pochopili, prečo sú naďalej otvorené.

¹ Z francúzskeho výrazu „*reste à liquider*“.

² Pozri napríklad bod 2.48 správy za rok 2017; bod 2.14 správy za rok 2016; bod 2.40 správy za rok 2015; body 1.37 a 1.38 výročnej správy za rok 2011; body 3.8 až 3.11 výročnej správy za rok 2007; body 2.16 až 2.20 výročnej správy za rok 2003.

³ Navštívili sme generálne riaditeľstvá zodpovedné na hospodárenie s rozpočtom EÚ (GR BUDG), regionálnu a mestskú politiku súdržnosti (GR REGIO), rozvoj vidieka (GR AGRI), susedskú politiku a rokovania o rozšírení (GR NEAR) a za výskum a inovácie (GR RTD).

Čo je to RAL?

04 Ak sa má splniť zákonná povinnosť poskytovať financovanie („právne záväzky“), Komisia musí mať ročný rozpočet schválený Európskym parlamentom a Radou. Súčasťou ročného rozpočtu sú viazané rozpočtové prostriedky, sumy, ktoré sú v danom roku k dispozícii na viazanie, ktoré sa však nevyhnutne nemusia vyplatiť v danom roku, a platobné rozpočtové prostriedky, skutočné sumy dostupné na platby v danom roku.

05 Hodnota RAL je tvorená všetkými záväzkami prijatými v aktuálnom roku a v predchádzajúcich rokoch, ktoré zatiaľ neboli vyplatené alebo zrušené (tzv. zrušená viazanosť). Väčšina z nich predstavuje budúce finančné záväzky z rozpočtu EÚ.

06 Bežne existuje neodmysliteľný časový posun medzi začiatkom programu⁴, keď sa finančné prostriedky zvyčajne zaviazu v celej výške alebo v ročných splátkach, a dátumom uskutočnenia platieb. V závislosti od druhu projektu môžu postupy ešte pred začatím práce zahŕňať výzvu na vyjadrenie záujmu, posúdenie žiadostí o financovanie EÚ, rozhodnutia o poskytnutí financovania EÚ, ako aj výzvy na predkladanie ponúk a zadávanie zákaziek. Po dokončení týchto krokov a pri vykonávaní projektu je potrebné vykázať, overiť a doložiť vzniknuté výdavky, až potom je možné poslať Komisii žiadosť o platbu. Dĺžka trvania týchto postupov sa líši v závislosti od projektu a v prípade zložitých projektov infraštruktúry môžu postupy trvať niekoľko rokov.

07 Keďže sa teda záväzky prijímajú každý rok, môžu zostať nesplatené niekoľko rokov, kým sa projekty vykonávajú. Počas tohto obdobia tvoria RAL, ktorých hodnota sa zvyšuje, keď sa uzavrujú nové záväzky, a znižuje, keď sa uskutočnia platby.

08 Nie všetky nesplatené záväzky sa napokon aj zaplatia. Viazanosť niektorých sa zruší z rôznych dôvodov vymedzených v nariadení. Takýmito zrušeniami viazanosti sa hodnota RAL znižuje. Ako príklady možno uviesť sumy záväzkov z rozpočtu EÚ, ktoré prekračujú časové lehoty na zaplatenie, alebo prebytok, ak sú celkové platby nižšie ako zmluvou stanovená hodnota. Hodnota zrušenej viazanosti prostriedkov je pomerne nízka, keď za posledných 11 rokov (2007 – 2017) predstavovali 2,1 % celkových prijatých záväzkov.

⁴ V prípade okruhu 1b VFR sú operačné programy podrobnými plánmi, v ktorých členské štáty stanovujú, ako sa budú peniaze z rozpočtu EÚ vynakladať. Programy sa vykonávajú prostredníctvom projektov, ktoré vyberajú a monitorujú členské štáty.

Základ pre záväzky

09 Typický základ pre záväzky sa líši v závislosti od rozpočtovej oblasti. **Tabuľka 1** obsahuje príklady základu pre záväzky v rámci jednotlivých okruhov viacročného finančného rámca (VFR) EÚ.

Tabuľka 1 – Základ pre záväzky

Okruh VFR	Základ pre záväzky
Okruh 1a Konkurencieschopnosť pre rast a zamestnanosť	Zmluvy s výskumníkmi a výskumnými organizáciami, dohody o financovaní projektov infraštruktúry, pre organizácie, ktoré využívajú vesmírne programy, národné agentúry, ktoré riadia programy ERASMUS.
Okruh 1b Hospodárska, sociálna a územná súdržnosť	Ročné splátky stanovené vo finančnom pláne operačných programov na plánované výdavky v rámci súdržnosti.
Okruh 2 Udržiateľný rast: Prírodné zdroje	Ročné splátky stanovené vo finančnom pláne operačných programov na plánované výdavky v rámci rozvoja vidieka. Rybárske dohody založené na protokole, ktorý podpísala Rada a tretie krajiny na účely zabezpečenia práv rybolovu.
Okruh 3 Bezpečnosť a občianstvo	Zmluvy a dohody s členskými štátmi alebo inými tretími stranami na účely podpory zdravia, kultúry, azylu, rovnosti a spravodlivosti.
Okruh 4 Globálna Európa	Dohody o financovaní podpísané s rozvojovými partnermi na konkrétne obdobie.
Okruh 5 Administratíva	Verejné zákazky na dodávky a služby.

Zdroj: EDA.

10 Niektoré záväzky – napríklad záväzky na projekty infraštruktúry – môžu zostať nesplatenými záväzkami aj niekoľko rokov. V roku 2017 celková hodnota RAL 267,3 mld. EUR predstavovala v priemere 2,7 roka prijatých záväzkov, ktoré trvali viac ako jeden rok⁵. Medzi jednotlivými okruhmi VFR boli odlišnosti v dôsledku rozličného charakteru záväzkov a projektov v rámci jednotlivých okruhov (**tabuľka 2**).

⁵ Vypočítané ako hodnota RAL na konci roku 2017 delená sumou diferencovaných viazaných rozpočtových prostriedkov v rozpočte na rok 2017. Diferencované viazané rozpočtové prostriedky predstavujú sumy, ktoré sa nemajú zaplatiť v tom istom roku, ale v budúcnosti.

Tabuľka 2 – Hodnota RAL vyjadrená v rokoch záväzkov trvajúcich viac ako jeden rok

Okruh VFR	Hodnota RAL vyjadrená v rokoch záväzkov
1 Inteligentný a inkluzívny rast	
1a Konkurencieschopnosť pre rast a zamestnanosť	1,7 roka
1b Hospodárska, sociálna a územná súdržnosť	3,0 roka
2 Udržiateľný rast: prírodné zdroje	2,3 roka
3 Bezpečnosť a občianstvo	1,2 roka
4 Globálna Európa	2,7 roka
5 Administratíva	Neuplatňuje sa
Všetky okruhy VFR	2,7 roka

Zdroj: Správa Komisie o rozpočtovom a finančnom hospodárení v roku 2017.

11 Väčšina okruhov spája záväzky prijaté a vyplatené v tom istom roku so záväzkami prenášanými do budúcich rokov. Európsky poľnohospodársky záručný fond (EPZF) v rámci okruhu 2 a okruhu 5: Administratíva pozostávajú takmer úplne zo záväzkov vyplatených v tom istom roku, a preto nemajú vplyv na hodnotu RAL. Viac informácií podľa programov na úrovni podokruhov VFR sa nachádza v [prílohe I](#).

Účtovanie RAL

12 Nesplatené záväzky sa vykazujú v „konsolidovanej účtovnej závierke EÚ“, a to v správach o plnení rozpočtu aj vo finančných výkazoch. V správach o plnení rozpočtu sa uvádza celková suma RAL, zatiaľ čo v konsolidovanej účtovnej závierke ku koncu roka 2017⁶ je celková hodnota RAL vo výške 267,3 mld. EUR rozdelená medzi záväzky (45,9 mld. EUR) a podsúvahové položky (221,4 mld. EUR).

⁶ COM(2018) 521 – Konsolidovaná účtovná závierka Európskej únie za rok 2017.

13 Časť RAL vykázaná v súvahe ako záväzok predstavuje sumu, ktorá bola zahrnutá do výdavkov, a je vyjadrená:

- o buď ako splatná suma pre žiadosti o preplatenie nákladov alebo faktúry, ktoré boli prijaté, ale zatiaľ neboli vyplatené,
- o alebo ako časovo rozlíšené výdavky zodpovedajúce sumám, ku ktorým zatiaľ neboli prijaté žiadne žiadosti, ktoré však možno viazať na pokrok programu alebo projektu.

14 Časť RAL vykázaná ako mimosúvahová položka⁷ predstavuje záväzky, ktoré (zatiaľ) nemožno previazať so sumou výdavkov. Ide o podmienené záväzky, ktoré sa v budúcich rokoch buď vyplatia, alebo ktorých viazanosť bude zrušená.

15 V návrhu dohody o vystúpení Spojeného kráľovstva z EÚ sa uvádza, že Spojené kráľovstvo zodpovedá Únii za svoj podiel na rozpočtových záväzkoch EÚ⁸, ktoré ostávajú uhradiť do 31. decembra 2020⁹. Vyššie nesplatené záväzky teda znamenajú vyššiu sumu zúčtovania. Nezvyšuje to však celkový príspevok Spojeného kráľovstva, keďže vyššie nesplatené záväzky v období do 31. decembra 2020 tiež znamenajú nižšie príspevky na rovnakú sumu.

Vývoj RAL

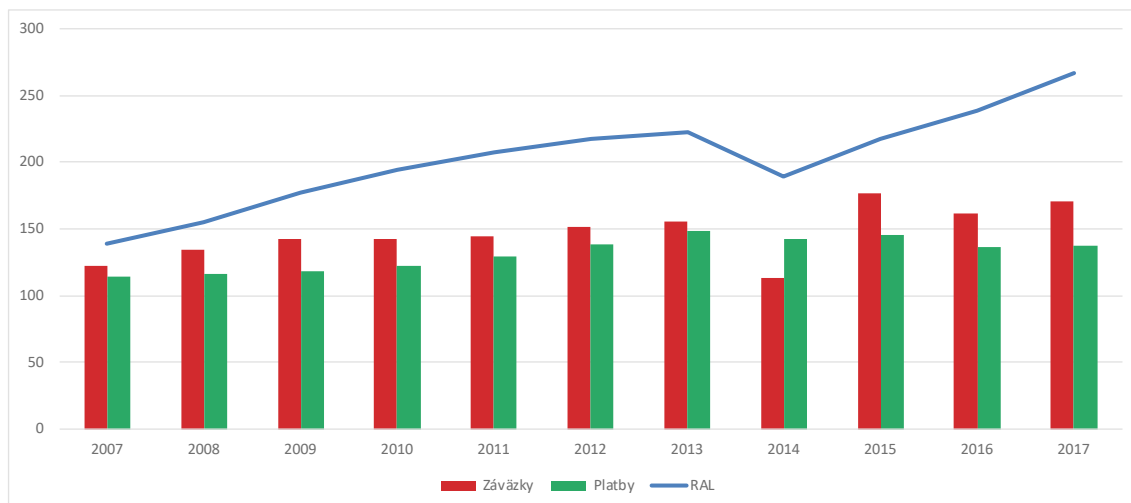
16 Hodnota RAL sa postupne zvyšovala, ako je možné vidieť na *ilustrácii 1*, pričom v posledných rokoch sa zaznamenalo viditeľné zrýchlenie tempa rastu. Nesplatené záväzky sa zvýšili z hodnoty 138,7 mld. EUR na konci roka 2007 na hodnotu 267,3 mld. EUR na konci roka 2017, čo je 93 % nárast, pričom v budúcnosti sa očakáva jeho pokračovanie (*bod 91*).

⁷ Poznámka 5.1: „Nesplatené rozpočtové záväzky, ktoré ešte neboli vykázané ako náklady“ ku konsolidovanej účtovnej závierke EÚ za rok 2017.

⁸ A rozpočty decentralizovaných agentúr Únie.

⁹ A podiel Spojeného kráľovstva na záväzkoch prijatých v roku 2021 v súvislosti s prenosom viazaných rozpočtových prostriedkov z rozpočtu na rok 2020.

Ilustrácia 1 – Vývoj RAL (v mld. EUR)

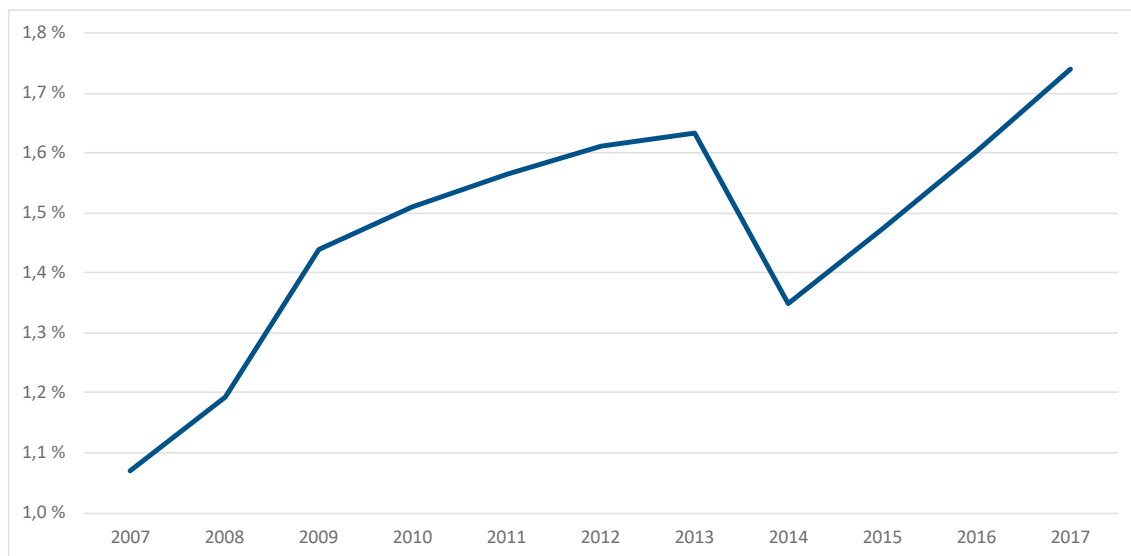
Zdroj: EDA, na základe správ Komisie o rozpočtovom a finančnom hospodárení.

17 Rok 2017 bol štvrtým rokom VFR na roky 2014 – 2020. RAL v roku 2017 bol 25 % celkových viazaných rozpočtových prostriedkov VFR. Vo štvrtom roku VFR na roky 2007 – 2013, ktorým bol rok 2010, predstavovala hodnota RAL len 20 % celkových viazaných rozpočtových prostriedkov. Podobne sa aj hodnota RAL vyjadrená v rokoch záväzkov trvajúcich viac ako jeden rok zvýšila z 2,4 roka v roku 2010 na 2,7 roka v roku 2017.

18 RAL je nominálna hodnota. Jej vývoj nevyhnutne zahŕňa aj faktor inflácie počas rokov, čo má vplyv na východiskové záväzky a platby, ktoré ho tvoria. Vplyv inflácie môže byť významný pri porovnaní dlhých období¹⁰. S cieľom zohľadniť účinok inflácie na *ilustrácii 2* uvádzame vývoj hodnoty RAL vyjadrenej ako percento hrubého národného dôchodku (HND) EÚ. Pri porovnaní štvrtého roka zodpovedajúcich VFR sa hodnota RAL zvýšila z 1,5 % HND v roku 2010 na 1,7 % v roku 2017

¹⁰ V súlade s článkom 6 ods. 1 nariadenia o VFR Komisia každoročne upravuje VFR tak, aby sa v ňom prejavoval vplyv inflácie použitím fixného deflátoru v hodnote 2 % za rok.

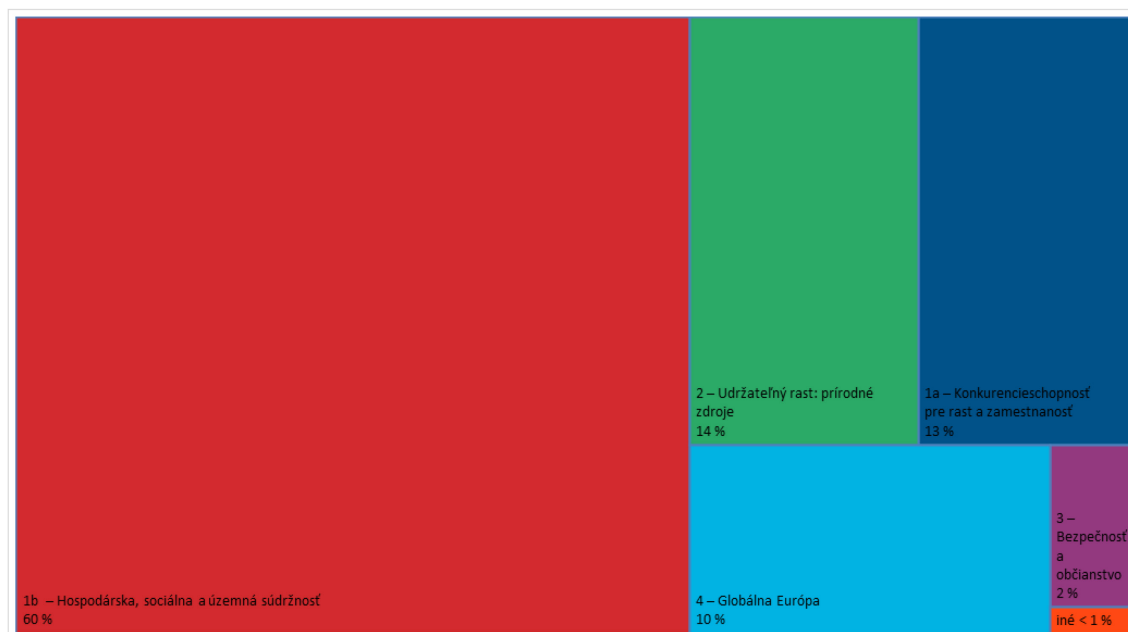
Ilustrácia 2 – Vývoj hodnoty RAL vyjadrenej ako percento HND EÚ

Zdroj: EDA, na základe správ Komisie o rozpočtovom a finančnom hospodárení a databázy ročných makroekonomických údajov (AMECO) Komisie.

19 Najväčší prínos k celkovej hodnote RAL vo výške 267,3 mld. EUR na konci roka 2017 mal okruh 1b, po ktorom nasledovala časť okruhu 2 vykonávaná prostredníctvom záväzkov, ktoré trvajú viac ako jeden rok, ako sa uvádza v *ilustrácii 3*.

Ilustrácia 3 – Hodnota RAL za rok 2017 rozdelená podľa okruhů VFR

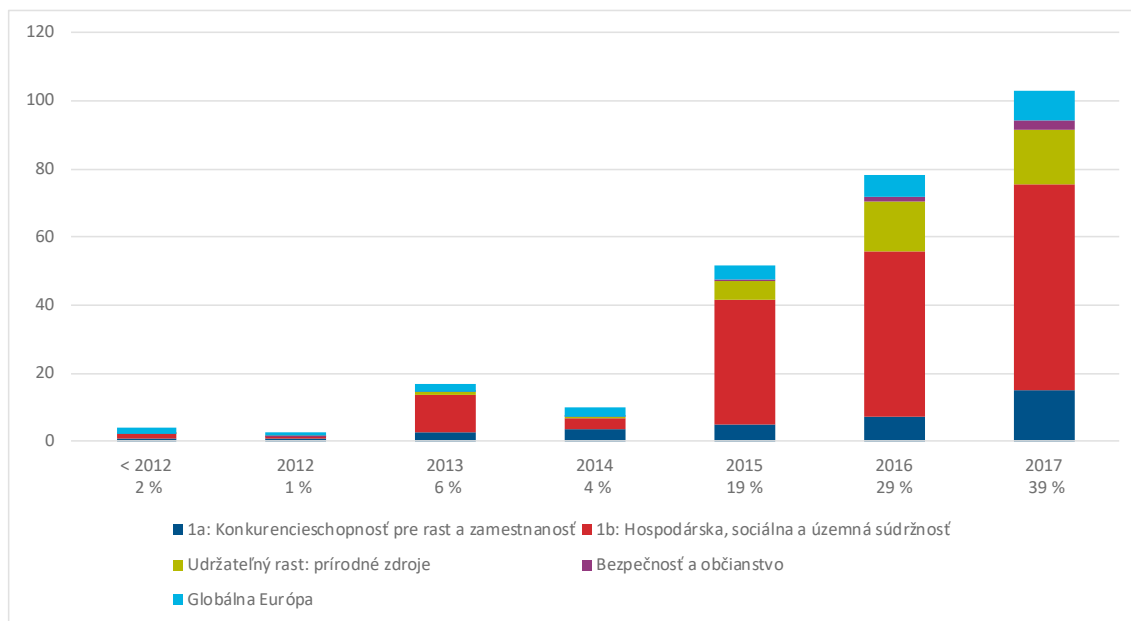

Zdroj: EDA, na základe konsolidovanej ročnej účtovnej závierky EÚ za rok 2017.

20 Väčšina hodnoty RAL na konci daného roka súvisí so záväzkami prijatými počas predchádzajúcich troch rokov. To je do veľkej miery vyjadrením modelu výdavkov z Európskych štrukturálnych a investičných fondov (EŠIF), keď členské štáty riskujú,

že prídu o finančné prostriedky, ak nepredložia žiadosti o úhradu do troch rokov (**body 44 – 46**). Túto skutočnosť ilustruje vek záväzkov v rámci nesplnených záväzkov za rok 2017 na **ilustrácii 4**, keďže 87 % celej sumy bolo generovaných počas predchádzajúcich troch rokov.

Ilustrácia 4 – Hodnota RAL za rok 2017 RAL podľa roku pôvodu (v mld. EUR)

Zdroj: EDA, na základe konsolidovanej účtovnej závierky Európskej únie za rok 2017.

21 Pristúpenie 13 nových členských štátov¹¹ v rokoch 2004, 2007 a 2013 automaticky viedlo k nárastu rozpočtu EÚ a v dôsledku toho aj k zvýšeniu hodnoty nesplatených záväzkov. VFR na roky 2007 – 2013 bol prvým obdobím, ktoré zahŕňalo 27 členských štátov (28 po pristúpení Chorvátska v roku 2013). Viazané rozpočtové prostriedky stúpili zo 752 mld. EUR za VFR na roky 2000 – 2006 na 976 mld. EUR za VFR na roky 2007 – 2013 a na 1 087 mld. EUR za VFR na roky 2014 – 2020. To viedlo k zvýšeniu hodnoty RAL. Hodnota RAL v rámci fondov EŠIF priradená k novým členským štátom bola 53,4 mld. EUR v roku 2010 a 93,7 mld. EUR v roku 2017.

¹¹ Česká republika, Estónsko, Cyprus, Maďarsko, Lotyšsko, Litva, Malta, Poľsko, Slovinsko a Slovensko pristúpili do EÚ v roku 2004, Bulharsko a Rumunsko v roku 2007 a Chorvátsko v roku 2013.

Aké faktory spôsobujú zmeny hodnoty RAL?

22 V nasledujúcich častiach sa opisuje vplyv rôznych faktorov na hodnotu RAL. Hoci relatívnu silu ich individuálneho vplyvu nemožno presne určiť, podľa možnosti prinášame hodnoty, ktoré by mohli vysvetliť, ako jednotlivé faktory prispievajú k celkovej hodnote RAL. Sústredili sme sa najmä na aktuálny VFR (2014 – 2020), počas ktorého vznikla väčšina záväzkov v rámci aktuálnych nesplatených záväzkov, a na predchádzajúci VFR (2007 – 2013), keďže nám to umožňuje preskúmať jeden takmer dokončený VFR.

23 Niektoré faktory vplývajúce na hodnotu RAL majú vplyv na celý rozpočet (napr. rozdiel medzi viazanými a platobnými rozpočtovými prostriedkami, veľkosť VFR), zatiaľ čo iné sa prejavili výraznejšie v konkrétnych výdavkových oblastiach (napr. pravidlá automatického rušenia viazanosti). Keďže EŠIF tvoria viac ako dve tretiny hodnoty RAL, podrobnejšie sme preskúmali ich vývoj a modely výdavkov. V našej analýze sme tiež vyjadrili pripomienky k okruhom 1a, 3 a 4 VFR. V časti okruhu 2 prináležiacej Európskemu poľnohospodárskemu záručnému fondu (EPZF) a celom okruhu 5: Administratíva¹² sa využívajú rozpočtové prostriedky zaplatené v tom istom roku, v ktorom boli viazané, a tieto okruhy takmer vôbec neprispievajú k hodnote RAL, preto sme ich do našej analýzy nezahrnuli.

Rozdiel medzi viazanými a platobnými rozpočtovými prostriedkami vo VFR

24 Rozpočet EÚ je prijatý tak, aby sa rozpočtové záväzky prijaté v danom VFR nezhodovali s platobnými rozpočtovými prostriedkami. Rozdiel medzi týmito dvomi položkami vyjadruje záväzky, ktoré neboli vyplatené počas VFR, ktoré sa však budú musieť zaplatiť pomocou platobných rozpočtových prostriedkov budúcich VFR alebo ktorých viazanosť bude musieť byť zrušená.

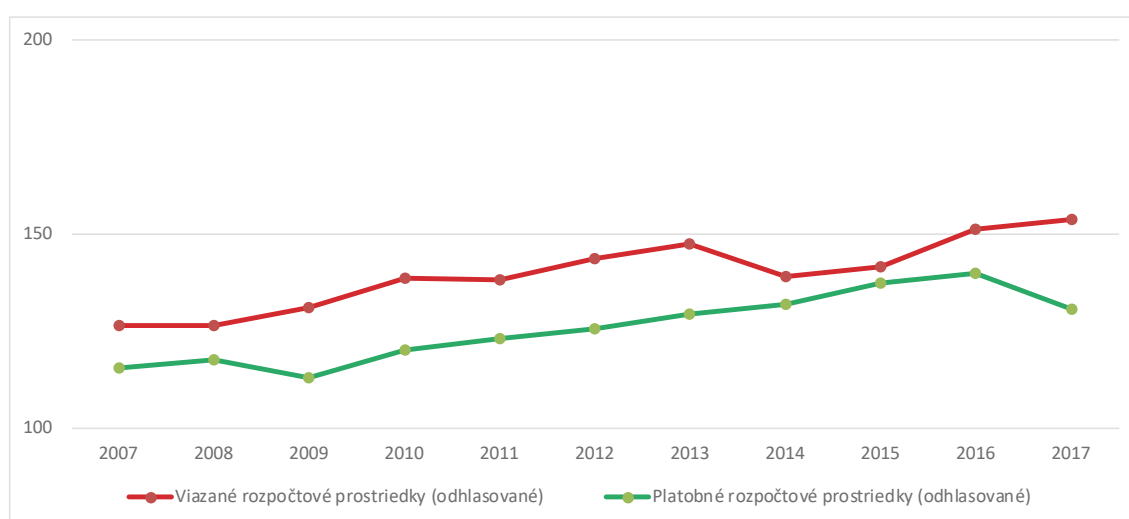
25 Tento rozdiel bol v rôznej miere zreteľný v posledných VFR. Vo VFR na roky 2014 – 2020 sa zaznamenal najväčší rozdiel medzi celkovými stropmi viazaných a platobných

¹² Hodnota RAL pre okruh 5: Administratíva na konci roka 2017 bola 867 mil. EUR, z čoho 508 mil. EUR sa týkalo inštitúcií EÚ okrem Komisie.

rozpočtových prostriedkov¹³ vo výške 51,5 mld. EUR v cenách roku 2011 (rozdiel vo VFR na roky 2007 – 2013 bol 50 mld. EUR v cenách z roku 2011). Komisia vtedy vyhlásila, že tento rozdiel bol skutočne zlučiteľný so zásadami spoľahlivého finančného riadenia a právnymi požiadavkami¹⁴.

26 *Ilustrácia 5* zobrazuje ročný rozdiel medzi odhlasovanými viazanými a platobnými rozpočtovými prostriedkami v rozpočtoch EÚ na roky 2007 až 2017, ktorý má celkovú výšku 153,4 mld. EUR, čo zvyšuje hodnotu RAL.

Ilustrácia 5 – Ročný rozdiel medzi odhlasovanými viazanými a platobnými rozpočtovými prostriedkami (v mld. EUR)

Zdroj: EDA, na základe informácií zo správ Komisie o rozpočtovom a finančnom hospodárení.

27 Tento faktor bude podľa Komisie naďalej stimulovať budúce nárasty nesplatených záväzkov: „Očakáva sa, že výška nesplatených záväzkov bude pokračovať vo vzostupnom trende, a to v dôsledku rozdielov medzi viazanými a platobnými rozpočtovými prostriedkami“¹⁵.

¹³ Vo VFR sa stanovujú maximálne ročné sumy (stropy), ktoré EÚ môže v danom období vynaložiť, vyjadrené ako viazané a platobné rozpočtové prostriedky. Rozdiel („rezerva“) medzi ročnými hornými hranicami a rozpočtovými prostriedkami sa môže použiť v prípade nepredvídaných potrieb a núdzových situácií.

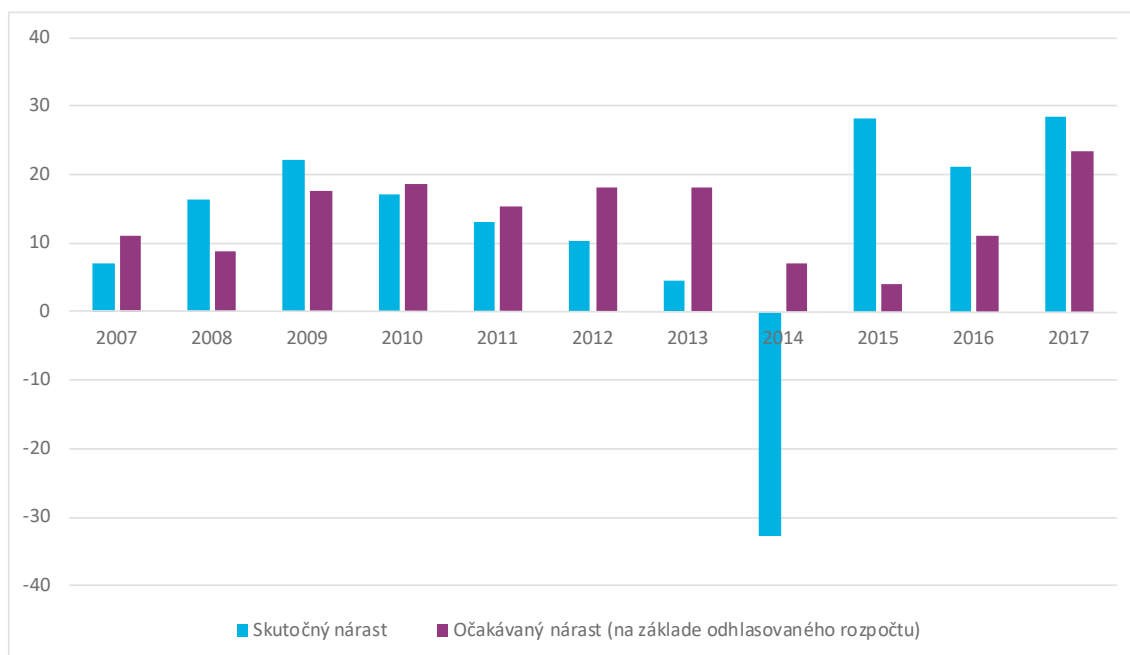
¹⁴ Pracovný dokument útvarov Komisie, sprievodný dokument k Oznámeniu Komisie Európskemu parlamentu a Rade, Strednodobé preskúmanie/revízia viacročného finančného rámca na roky 2014 – 2020 – Rozpočet EÚ zameraný na výsledky, SWD(2016)299 final.

¹⁵ Pozri stranu 37 správy Komisie o rozpočtovom a finančnom hospodárení v roku 2017.

28 V *ilustrácii 6* nižšie sa porovnáva ročný nárast hodnoty RAL s hodnotou, ktorá sa mohla očakávať na základe úrovne viazaných a platobných rozpočtových prostriedkov obsiahnutých v odhlasovanom rozpočte. Nižší než očakávaný nárast v rokoch 2012 a 2013 možno vysvetliť doplnením platobných rozpočtových prostriedkov v týchto rokoch na účely riešenia nedostatočných platobných rozpočtových prostriedkov, zatiaľ čo zníženie v roku 2014 bolo následkom preprogramovania záväzkov (*bod 61*).

29 Skutočné zvýšenie v rokoch 2015 až 2017 bolo oveľa vyššie, než sa očakávalo, a to aj keď sa vezme do úvahy preprogramovanie v roku 2014. Bolo to najmä v dôsledku oneskorení vo vykonávaní programov, prevažne v rámci okruhu 1b, čo viedlo k tomu, že potreby platieb boli oproti rozpočtovanej hodnote nižšie.

Ilustrácia 6 – Skutočný verzus očakávaný vývoj RAL (v mld. EUR)

Zdroj: EDA, na základe informácií zo správ Komisie o rozpočtovom a finančnom hospodárení.

Pomalé vykonávanie VFR

30 Vynakladanie rozpočtových prostriedkov bolo v rokoch 2007 až 2010 výrazne pomalšie, než sa predpokladalo v čase, keď sa odsúhlasili príslušné stropy VFR. Došlo konkrétne k oneskoreniu na začiatku nových programov súdržnosti. Keďže členské štáty sa viac sústredili na dokončenie programov VFR na roky 2000 – 2006 načas, úroveň platobných rozpočtových prostriedkov v ročných rozpočtoch zostala výrazne

pod príslušnými stropmi¹⁶. Záväzky sa však zároveň využili v každom roku takmer v plnej výške. To viedlo k prudkému nárastu hodnoty RAL zo 131,7 mld. EUR na začiatku obdobia VFR (koniec roka 2006) na 194,4 mld. EUR na konci roku 2010.

31 V rokoch 2011 až 2013 sa tempo vykonávania programov zrýchlilo. Práve v tom čase však vplyv finančnej krízy z roku 2007 viedol k vážnej recesii a zhoršeniu verejných deficitov a úrovni dlhov. Platobné rozpočtové prostriedky preto nepostačovali a vybavovanie žiadostí o platby v hodnote niekoľkých miliárd eur sa oneskorilo. Výsledkom bolo to, že hodnota RAL sa na konci roku 2012 zvýšila na 217,8 mld. EUR. Na tento jav sme upozornili v našich výročných správach za roky 2011 a 2012¹⁷.

Rámček 1

„Abnormálne“ nahromadenie neuhradených platieb

Komisia klasifikuje sumu neuhradených žiadostí o platbu na konci roka (nahromadené neuhradené platby) ako „normálnu“ a „abnormálnu“. Súčasťou normálnej sumy sú žiadosti prijaté príliš neskoro na to, aby ich bolo možné spracovať do konca roka, zatiaľ čo abnormálna suma označuje žiadosti, ktoré nebolo možné vyplatiť v dôsledku chýbajúcich dostatočných platobných rozpočtových prostriedkov v rozpočte.

Na konci roka 2011 Komisia dostala veľký objem žiadostí o platby od členských štátov, najmä v rámci EŠIF. Z toho žiadosti vo výške 11 mld. EUR nebolo možné vyplatiť, pretože v rozpočte za rok 2011 nebol dostatok platobných rozpočtových prostriedkov. Uhradené boli v prvých mesiacoch roku 2012. K podobným situáciám došlo v nasledujúcich rokoch, keď nahromadenie neuhradených platieb dosiahlo v roku 2014 najvyššiu hodnotu 24,7 mld. EUR. V roku 2015 sa Európsky parlament, Rada a Komisia v spoločnom vyhlásení o pláne platieb¹⁸ dohodli, že „abnormálne“ nahromadenie neuhradených žiadostí o platby vyriešia postupne do konca roku 2016. Prijaté opatrenia v spojení s účinkami oneskoreného začiatku programov EŠIF na roky 2014 – 2020 toto abnormálne nahromadenie neuhradených platieb ku koncu roka 2016 skutočne odstránili.

32 VFR na roky 2014 – 2020 bol prijatý 2. decembra 2013. Väčšina operačných programov využívajúcich EŠIF následne v roku 2014 schválená nebola, čo si vyžiadalo

¹⁶ Pozri stranu 96 Verejných financií Európskej únie – 5. vydanie.

¹⁷ Body 1.34 a 1.38 správy za rok 2011; body 1.51 – 1.55 správy za rok 2012.

¹⁸ Spoločné vyhlásenie o pláne platieb na roky 2015 – 2016, výsledok medziinštitucionálnej schôdze o platbách z 26. mája 2015.

presun viazaných rozpočtových prostriedkov vo výške 33 mld. EUR¹⁹ do budúcich rokov. Toto zníženie viazaných rozpočtových prostriedkov spôsobilo, že hodnota RAL ku koncu roka 2014 dočasne poklesla na 189,6 mld. EUR.

33 Výrazné nahromadenie neuhradených platieb v rokoch 2013 a 2014, ako aj neskoré prijatie právneho rámca spôsobili oneskorenie v spustení iných programov výdavkov v okruhoch 1a a 4²⁰ a ročné oneskorenie vo vykonávaní programov rozvoja vidieka v rámci okruhu 2. Tieto oneskorenia v kombinácii s inými faktormi analyzovanými ďalej urýchlili nárast hodnoty RAL v posledných rokoch.

Konkrétny prípad EŠIF

34 EŠIF majú najväčší podiel na hodnote nesplatených záväzkov. Vo VFR na roky 2014 – 2020 tvorili EŠIF tieto fondy: Európsky fond regionálneho rozvoja (EFRR), Kohézny fond (KF), Európsky sociálny fond (ESF) vrátane iniciatívy na podporu zamestnanosti mladých ľudí (v rámci okruhu 1b), ako aj Európsky poľnohospodársky fond pre rozvoj vidieka (EPFRV) a Európsky námorný a rybársky fond (ENRF) (v rámci okruhu 2). Nesplatená suma záväzkov v rámci EŠIF bola na konci roku 2017 vo výške 189,9 mld. EUR (2016: 165,2 mld. EUR), 71 % celkovej hodnoty nesplatených záväzkov. Príčinou tejto situácie je čiastočne vysoký podiel týchto fondov na celkovom rozpočte a čiastočne osobitné pravidlá ich riadenia.

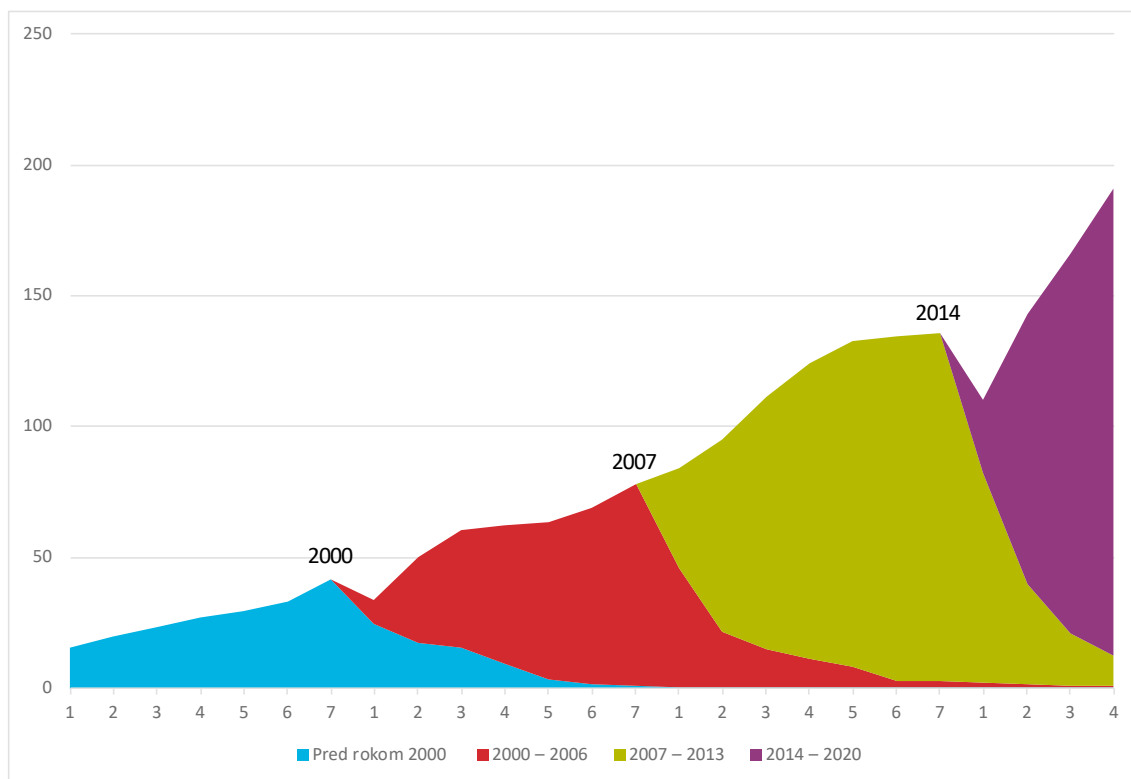
Prekrývanie VFR o približne 7 rokov

35 *Ilustrácia 7* ukazuje rozsah, v akom sa záväzky a platby z rôznych VFR prekrývajú. V úvodných rokoch VFR mnohé platby súvisia so záväzkami predošlého VFR. Toto prekrývanie neumožnilo pokles celkovej hodnoty RAL, keďže v čase, keď sa začali vyplácať záväzky jedného VFR, začali sa vytvárať záväzky nasledujúceho VFR. Dodatočný čas poskytnutý na odôvodnenie výdavkov zvýšil prekrývanie, a tým aj hodnotu RAL.

¹⁹ V súlade s článkom 19 nariadenia o VFR boli v dôsledku neskorého prijatia programov v rámci zdieľaného riadenia v okruhoch 1b, 2 a 3 viazané rozpočtové prostriedky vo výške 21,1 mld. EUR presunuté z roku 2014 prevažne do roku 2015 a tiež do rokov 2016 a 2017. Týmto preprogramovaním sa nezmenili celkové stropy záväzkov vyjadrené v bežných cenách, ale vyjadrilo to oneskorenie vo vykonávaní týchto programov. Z roku 2014 do roku 2015 sa presunula dodatočná suma 12 mld. EUR vo viazaných rozpočtových prostriedkoch.

²⁰ Pozri dokument Komisie s názvom Prvky plánu platieb, ktorým sa rozpočet EÚ dostane späť na udržateľnú cestu, 2015.

Ilustrácia 7 – Vývoj hodnoty RAL v súvislosti s EŠIF v nasledujúcich VFR (v mld. EUR)

Zdroj: EDA, na základe informácií zo správ Komisie o analýze plnenia rozpočtu v prípade EŠIF.

36 Ako sme už spomenuli predtým²¹, rozpočtovými pravidlami EÚ sa členským štátom poskytol dodatočný čas na konci posledných troch VFR na čerpanie finančných prostriedkov, ktoré im boli vyčlenené. V období 2000 – 2006 a 2007 – 2013 im bolo umožnené pokračovať v čerpaní dva roky po ukončení VFR. Obdobie oprávnenosti na roky 2007 – 2013 teda pokračovalo do 31. decembra 2015 (namiesto do konca roka 2013). Členské štáty navyše mohli predložiť konečné dokumenty o ukončení programov do marca 2017 pre programy súdržnosti a do 30. júna 2016 pre programy rozvoja vidieka.

37 V prvých rokoch VFR na roky 2014 – 2020 sa nezačalo ani vykonávanie drvivej väčšiny programov, pretože z predošlého obdobia boli stále k dispozícii nevyčerpané prostriedky a členské štáty sa sústredili na uzavretie zodpovedajúcich programov.

²¹ Pozri bod 58 našej osobitnej správy č. 36/2016: Posúdenie opatrení na ukončenie programov v oblasti súdržnosti a rozvoja vidieka v období 2007 – 2013.

Prekrývajúce sa obdobia oprávnenosti jasne odrádzali od okamžitého začatia programov nového obdobia²².

38 Podľa pravidiel VFR na roky 2014 – 2020 budú výdavky oprávnené nie počas dvoch, ale počas troch rokov po skončení VFR. Práca členských štátov v súvislosti s ročným schvaľovaním účtov (**bod 52**) pre programy v rokoch 2014 – 2020 sa bude prekrývať s vykonávaním nových programov v čase od 1. januára 2021. Predĺžené obdobia oprávnenosti trvá do konca júna 2024 v prípade rozvoja vidieka a 15. februára 2025 v prípade súdržnosti (**tabuľka 3**).

Tabuľka 3 – Súdržnosť – obdobia oprávnenosti a lehoty

VFR	Koniec VFR	Obdobie oprávnenosti	Dátum predloženia dokumentov o ukončení programov
2000 – 2006	31. 12. 2006	1. 1. 2000 – 31. 12. 2008	31. 3. 2010
2007 – 2013	31. 12. 2013	1. 1. 2007 – 31. 12. 2015	31. 3. 2017
2014 – 2020	31. 12. 2020	1. 1. 2014 – 31. 12. 2023	15. 2. 2025

Zdroj: EDA, na základe právnych aktov.

39 Komisia sa domnieva, že proces ukončenia programov vo VFR na roky 2014 – 2020 bude jednoduchší vďaka ročnému schvaľovaniu účtov a ďalšiemu preskúmaniu aspektov zákonnosti a správnosti. Uplynulý rok sa bude zaoberať len ukončením skupiny výdavkov doložených v súvislosti s uplynulým účtovným rokom²³.

Neskoré prijatie legislatívneho rámca

40 Komisia predložila svoj návrh VFR na roky 2014 – 2020 v júni 2011. VFR bol prijatý Radou a Európskym parlamentom v decembri 2013. Rada prijala nariadenie o spoločných ustanoveniach²⁴ a špecifické nariadenia pre päť fondov EŠIF 17. decembra 2013. Tento proces trval o päť mesiacov dlhšie ako v období 2007 –

²² Pozri bod 64 osobitnej správy č. 36/2016.

²³ Osobitná správa č. 36/2016, odpoveď Komisie na bod 68.

²⁴ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1303/2013 zo 17. decembra 2013 (nariadenie o spoločných ustanoveniach).

2013, v ktorom boli nariadenia prijaté v júli 2006²⁵. Sekundárne právne predpisy k VFR na roky 2014 – 2020 (vykonávacie a delegované akty) boli úplne prijaté až v januári 2016.

41 Oneskorenia viedli Radu k presunu viazaných rozpočtových prostriedkov, ktoré sa nedali použiť v roku 2014, do neskorších rokov²⁶. Dotknutá suma bola 20,7 mld. EUR (36 % celkových viazaných rozpočtových prostriedkov na EŠIF daného roka) (**bod 61**).

Automatické prijímanie záväzkov a rušenie viazanosti

42 V súlade s pravidlami EŠIF²⁷ Komisia prijíma ročné „automatické záväzky“ pre každý operačný program počas siedmich rokov VFR. Viazaná suma vychádza z plánu financovania programu, ktorý predstavuje ročný rozpis rozpočtu programu, pričom jedinou podmienkou na prijatie záväzku je, že Komisia musí program schváliť. V čase prijímania rozpočtového záväzku teda neexistuje žiadne prepojenie so skutočným priebehom vykonávania programu. Členské štáty majú tri roky na použitie viazaných finančných prostriedkov a na vykázanie nákladov Komisii na uhradenie (pravidlo „n + 3“). Po uplynutí tohto času by mal systém „automatického zrušenia viazanosti“ zabezpečiť, že všetky nevyužité prostriedky sa zúčtujú (**bod 45**).

43 Na začiatku každého roka sa tak hodnota nesplatených záväzkov automaticky zvýši, pričom v súčasnosti je to o približne 50 mld. EUR (počas VFR na roky 2007 – 2013 to bolo o 30 mld. EUR ročne)²⁸. Záväzky prijaté v jednom roku sa pridávajú k zostávajúcim záväzkom z predchádzajúcich rokov, a ak sú zodpovedajúce platby daného roka nižšie, hodnota RAL sa v každom roku VFR zvýši, ako je zrejmé z **ilustrácie 8**. Suma RAL pre daný VFR sa začína znižovať až po poslednom roku VFR, po ktorom už nie je možné prijímať nové záväzky.

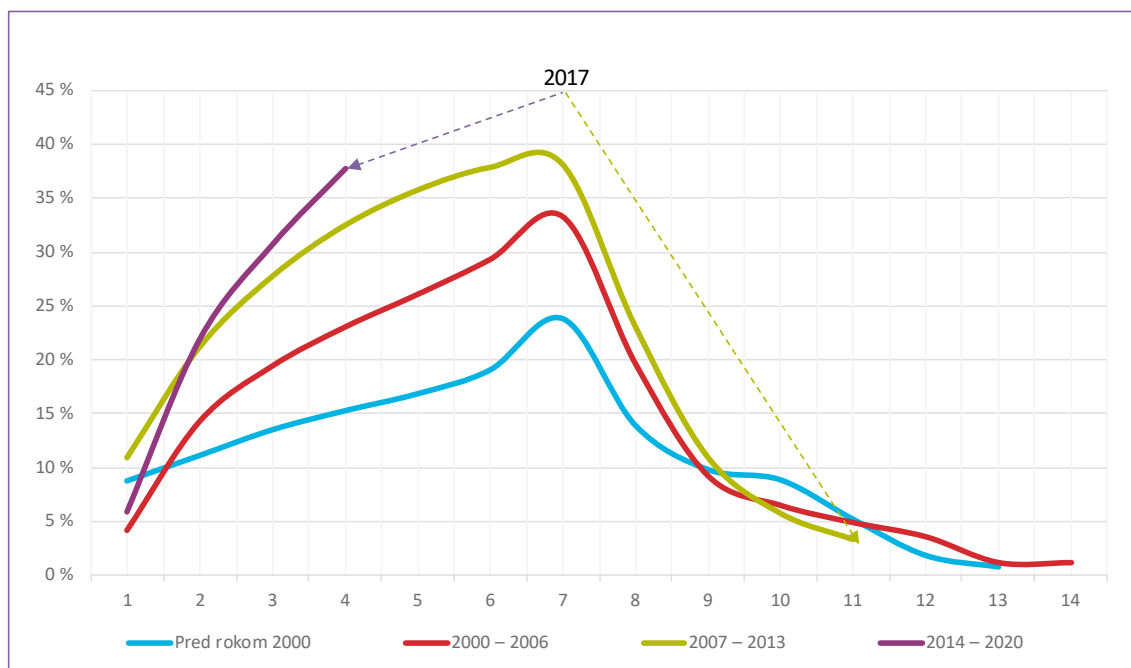
²⁵ Pozri bod 35 našej osobitnej správy č. 02/2017: Rokovania Komisie o partnerských dohodách a programoch v oblasti súdržnosti na roky 2014 – 2020: výdavky viac zamerané na priority stratégie Európa 2020, ale čoraz zložitejšie postupy na meranie výkonnosti.

²⁶ V článku 19 nariadenia o VFR sa stanovuje, že v prípade prijatia nových pravidiel alebo programov v rámci zdieľaného riadenia EŠIF po 1. januári 2014 sa VFR bude revidovať tak, aby sa prostriedky nevyužité v roku 2014 a presahujúce zodpovedajúce stropy výdavkov presunuli do nasledujúcich rokov.

²⁷ Článok 76 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1303/2013 zo 17. decembra 2013.

²⁸ Vyjadrené v cenách príslušného VFR.

Ilustrácia 8 – Vývoj hodnoty RAL v súvislosti s EŠIF každoročne počas VFR až do konca roku 2017

Poznámka: Hodnota RAL je vyjadrená ako percento celkových viazaných rozpočtových prostriedkov na EŠIF počas príslušného VFR.

Zdroj: EDA, na základe hodnôt zo správ Komisie o analýze plnenia rozpočtu v prípade EŠIF.

44 Existujú dva spôsoby zníženia RAL. Jedným z nich je vykonanie platieb. Druhým je zrušenie viazanosti súm. Zrušenia viazanosti pre okruhy 1b a 2 sa uskutočňujú po uplatnení pravidla „n + 3“ alebo pri uzatvorení obdobia.

45 Podľa pravidiel EŠIF sa automatické zrušenie viazanosti súm nepoužíva v stanovených termínoch. Cieľom pravidla automatického zrušenia viazanosti²⁹ je podporiť finančnú disciplínu a včasné vykonávanie programov tým, že sa vytvorí prepojenie medzi viazanými a vyplatenými sumami. Ak prostriedky viazané v roku „n“ neboli oprávnené žiadosťami o platby počas požadovaného počtu rokov, nebudú viac dostupné a ich viazanosť sa zruší. Aj to by malo pomôcť brzdiť zvyšovanie hodnoty RAL.

46 Toto pravidlo bolo prvýkrát zavedené vo VFR 2000 – 2006, keď boli povolené dva roky po prijatí záväzku („n + 2“)³⁰, a až po ich uplynutí sa nesplatená suma zrušila. Počas VFR na roky 2007 – 2013 sa toto obdobie predĺžilo na tri roky pre niektoré

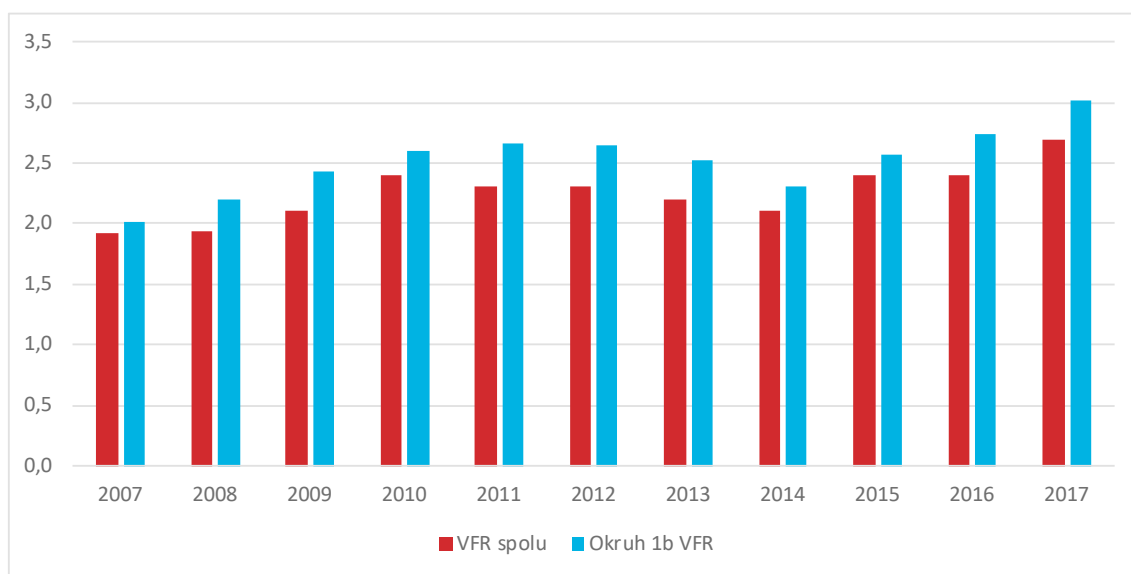
²⁹ Pozri článok 136 ods. 1 nariadenia o spoločných ustanoveniach.

³⁰ Článok 31 ods. 2 nariadenia Rady č. 1260/99 z 21. júna 1999.

členské štáty a niektoré fondy³¹. Pravidlo „n + 3“ sa rozšírilo na všetky členské štáty a EŠIF počas VFR na roky 2014 – 2020. Predĺženie lehoty o jeden rok malo priamy vplyv na zvýšenie hodnoty RAL.

47 Na *ilustrácii 9* je znázornený vývoj hodnoty RAL ako viacero rokov viazanosti (hodnota RAL je vydelená viazanými rozpočtovými prostriedkami trvajúcimi viac ako jeden rok). Podľa pravidla „n + 3“ by hodnota RAL v zásade nemala byť vyššia ako trojnásobok sumy ročných záväzkov. V roku 2017 pritom dosiahla túto hranicu pre okruh 1b.

Ilustrácia 9 – Hodnota RAL vyjadrená v rokoch záväzkov

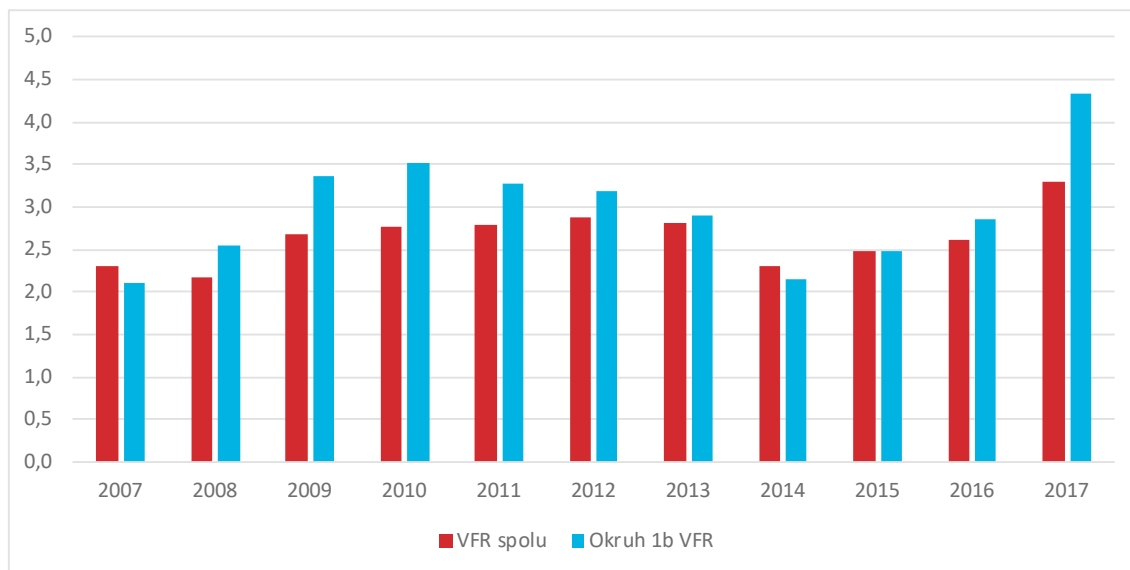

Zdroj: EDA, na základe informácií z našich výročných správ a zo správ Komisie o rozpočtovom a finančnom hospodárení.

48 Na *ilustrácii 10* sa znázorňuje vývoj hodnoty RAL ako viacero rokov platieb (hodnota RAL je vydelená platobnými rozpočtovými prostriedkami). Malo by to poskytnúť odhad počtu rokov potrebných na zaplatenie hodnoty RAL daného roka pri predpoklade zachovania rovnakej úrovne platieb v budúcich rokoch. Poznamenávame však, že úrovne platieb sa môžu podstatne líšiť.

³¹ Článok 93 nariadenia Rady č. 1083/2006 z 11. júla 2006.

Ilustrácia 10 – Hodnota RAL vyjadrená v rokoch platieb

Zdroj: EDA, na základe informácií z našich výročných správ, zo správ Komisie o rozpočtovom a finančnom hospodárení a z dátového skladu Komisie.

49 Finančný vplyv pravidla automatického zrušenia viazanosti je obmedzený, pretože sumy, pri ktorých bola viazanosť zrušená, boli malé. Vo VFR na roky 2000 – 2006 bola celková hodnota zrušenej viazanosti vyplývajúca z pravidla „n + 2“ vo výške 1,3 mld. EUR (0,6 % záväzkov za dané obdobie)³². Vo VFR na roky 2007 – 2013 bola na konci roka 2017 zrušená viazanosť vyplývajúca z pravidla „n + 2“/„n + 3“ v hodnote 1,6 mld. EUR (0,5 % všetkých záväzkov za dané obdobie)³³. Pre VFR na roky 2014 – 2020 nebolo ku koncu roka 2017 uskutočnené žiadne automatické zrušenie viazanosti³⁴.

50 V prípade VFR na roky 2021 – 2027 Komisia navrhla Európskemu parlamentu a Rade vrátiť sa späť k pravidlu „n + 2“. Ide o opatrenie správnym smerom, ktoré by mohlo prispieť (hoci nie samo osebe) k zníženiu celkovej hodnoty RAL, ktorá však závisí aj od iných faktorov. Pri zavádzaní pravidla „n + 2“ pre VFR na roky 2000 – 2006 sa Komisia domnievala, že pravidlo by malo viesť k stabilizovanej úrovni nesplatených

³² Analýza plnenia rozpočtu pre štrukturálne a kohézne fondy v roku 2013.

³³ Po analýze balíkov ukončenia programov Komisia zrušila viazanosť vo výške ďalších 2,8 mld. EUR.

³⁴ Rok 2017 bol prvým rokom, v ktorom sa uplatnilo riziko automatického zrušenia viazanosti podľa pravidla „n + 3“. Na základe správy Komisie s názvom Analýza plnenia rozpočtu EŠIF v roku 2017 a po preskúmaní prijatých žiadostí o platby bola maximálna suma, pri ktorej existovalo riziko zrušenia viazanosti, vo výške približne 50 mil. EUR, pričom sa týkala obmedzeného počtu programov.

záväzkov počas niekoľkých nasledujúcich rokov³⁵. Hodnota RAL sa však napriek tomu naďalej zvyšovala.

Nové požiadavky na VFR na roky 2014 – 2020

51 Do pravidiel pre VFR na roky 2014 – 2020 bolo zavedených mnoho nových prvkov, napríklad výkonnostný rámec a pravidlo *ex ante* kondicionality. Zavedenie týchto prvkov popri posilnených systémoch riadenia a kontroly si vyžadovalo čas a zdroje.

52 Postup určovania³⁶ pre VFR na roky 2014 – 2020 je zodpovednosťou členského štátu a jeho cieľom je zabezpečiť, aby vnútroštátne orgány zriadili primerané systémy potrebné na riadenie a kontrolu fondov EÚ. Preukázalo sa pritom, že tento postup určovania je dlhý. Keďže sa musel dokončiť pred možnosťou predloženia žiadostí o platby, došlo k oneskoreniam pri vyplácaní zodpovedajúcich súm a následne pri znižovaní hodnoty RAL. Táto požiadavka nevedla k vzniku rovnakých oneskorení v prípade EPFRV³⁷.

Ročné schvaľovanie účtov

53 Postup schvaľovania účtov bol zavedený vo VFR na roky 2014 – 2020 a Komisia pri ňom raz ročne schvaľuje (alebo zamietla) účty jednotlivých operačných programov. V rámci predchádzajúcich VFR sa konečná kontrola zákonnosti a správnosti predložených výdavkov uskutočňovala až po uzatvorení programu.

54 V prípade EFRR, ESF, KF a ENRF je úhrada priebežných platieb obmedzená na 90 % celkovej sumy na úhradu. Zvyšných 10 % tvorí na krátky čas súčasť nesplatených záväzkov a vyplatí sa až po ročnom preskúmaní a schválení účtov.

55 Hoci toto opatrenie môže potenciálne zlepšiť systém kontroly a znížiť mieru chybovosti, v určitých prípadoch môže viesť k dodatočným oneskoreniam, pretože

³⁵ Pozri odpovede na našu výročnú správu za rok 2003 (bod 2.48) a za rok 2004 (bod 2.24).

³⁶ Pozri články 123 a 124 nariadenia o spoločných ustanoveniach.

³⁷ V článku 65 ods. 2 nariadenia č. 1305/2013 o rozvoji vidieka sa od členských štátov vyžaduje, aby pre každý program rozvoja vidieka určili riadiaci orgán, akreditovanú platobnú agentúru a certifikačný orgán. Počas VFR na roky 2014 – 2020 pokračovanie existujúcich akreditovaných platobných agentúr umožnilo, aby sa priebežné platby na rozvoj vidieka uskutočnili hneď po prijatí súvisiaceho programu.

orgány členských štátov by sa mohli rozhodnúť, že odložia vyhlásenie o výdavkoch, až kým si nebudú isté, že sú zákonné a správne.

Výkonnostná rezerva

56 Jednou z novínok, ktorá bola zavedená pre VFR na roky 2014 – 2020, je vytvorenie výkonnostného rámca. To viedlo k požiadavke, aby členské štáty vyčlenili časť svojho financovania zo strany EÚ na tzv. výkonnostnú rezervu pre väčšinu programov EŠIF. Výkonnostná rezerva tvorí 6 %³⁸ zdrojov pridelených do EFRR, ESF a Kohézneho fondu v rámci cieľa Investovanie do rastu a zamestnanosti (približne 20 mld. EUR), ako aj do EPFRV a na opatrenia financované v rámci zdieľaného riadenia v súlade s nariadením ENRF. Tieto rezervné fondy sú zahrnuté v programoch a každý rok sa automaticky viažu, čím sa zvyšuje hodnota RAL. Môžu sa však použiť len v súlade s výsledkom kontroly výkonnosti, ktorú Komisia vykoná v roku 2019. Tieto sumy nie sú predmetom postupu automatického zrušenia viazanosti, a teda sa môžu použiť alebo zostanú súčasťou RAL do konečného dátumu oprávnenosti pre VFR. Celková suma vyčlenená na výkonnostnú rezervu do konca roka 2017 bola približne 14 mld. EUR, pričom bola zahrnutá do nesplatených záväzkov ku koncu roka 2017.

Vplyv predbežného financovania

57 Podľa pravidiel VFR na roky 2014 – 2020 je Komisia po prijatí operačného programu pre EŠIF povinná zaplatiť počiatočnú sumu predbežného financovania³⁹. Nevyužité predbežné financovanie sa v plnej výške zúčtuje až pri uzatvorení programu.

58 Od roku 2016 do roku 2023 je podľa pravidiel potrebné, aby Komisia v prípade EFRR, ESF, KF a ENRF zaplatila aj dodatočné ročné predbežné financovanie v rozsahu 2 % až 3 % vyčlenených fondov⁴⁰.

59 Predbežným financovaním sa znižuje suma RAL a táto suma sa reálne „chráni“ pred automatickým zrušením viazanosti. Preto čím vyššia suma predbežného financovania sa vypláti, tým nižšia suma by podliehala zrušeniu viazanosti podľa

³⁸ Pozri bod 101 našej osobitnej správy č. 15/2017.

³⁹ Podľa článku 134 ods. 1 nariadenia o spoločných ustanoveniach je rozsah zálohových platieb od 1 % až 1,5 % celkových viazaných súm a vypláca sa v ročných splátkach v období 2014 až 2016.

⁴⁰ Pozri článok 134 ods. 2 nariadenia o spoločných ustanoveniach.

pravidla „n + 3“. Celková vyplatená suma predbežného financovania (úvodného a ročného) v období od roku 2014 do roku 2017 bola 34 mld. EUR.

60 Komisia preskúmava schválené ročné účty operačného programu s cieľom určiť, na akú časť ročného predbežného financovania sa počas zodpovedajúceho účtovného obdobia nevzťahovali žiadosti o priebežné platby. Dotknuté sumy vyžiada späť a tie sa stanú dostupným pripísaným príjmom, čím sa vytvoria nové viazané a platobné rozpočtové prostriedky na tie isté výdavkové ciele. Nové viazané rozpočtové prostriedky sa môžu použiť do uzatvorenia programu⁴¹, ale nové platobné rozpočtové prostriedky sa môžu použiť len do konca nasledujúceho roka. Viazanými sumami sa zvýši hodnota RAL a nie sú predmetom automatického zrušenia viazanosti. V roku 2017, keď došlo po prvýkrát k ročnému schvaľovaniu účtov, dosiahla suma vráteného predbežného financovania 6,5 mld. EUR. Táto suma bola plne viazaná a zaplatených bolo 84 %. V nasledujúcich rokoch môžu byť tieto sumy významnejšie. Berieme na vedomie, že Komisia navrhla v rokoch 2021 až 2023 znížiť objem predbežného financovania⁴².

Úpravy VFR

61 Ako to umožňuje článok 19 nariadenia o VFR, viazané rozpočtové prostriedky vo výške 20,7 mld. EUR, ktoré sa nepoužili v roku 2014 v dôsledku oneskorení pri prijímaní programov, sa presunuli prevažne do roku 2015 (a v prípade EPFRV do roku 2016). Tým sa výrazne zvýšili záväzky na rok 2015 a rovnomerne znížili záväzky na rok 2014 (*tabuľka 4*). Hoci sa celková úroveň záväzkov pre VFR nezmenila, lehota na zrušenie viazanosti dotknutých súm sa presunula z roku 2017 do roku 2018.

⁴¹ Pozri článok 12 ods. 4 písm. b) nariadenia o rozpočtových pravidlách – nariadenie (EÚ, Euratom) č. 2018/1046: „Viazané rozpočtové prostriedky [...], ktoré sú k dispozícii k 31. decembru a ktoré plynú z vrátených platieb v rámci predbežného financovania sa môžu prenášať až do ukončenia programu a v prípade potreby sa môžu použiť, ak už nie sú k dispozícii žiadne iné viazané rozpočtové prostriedky“.

⁴² Komisia navrhla znížiť objem ročného predbežného financovania na posledné tri roky (2021 – 2023) z 3 % na 1 %. Pozri COM(2018) 614 – Návrh nariadenia Európskeho parlamentu a Rady, ktorým sa mení nariadenie (EÚ) č. 1303/2013, pokiaľ ide o úpravu úrovni ročných zálohových platieb na roky 2021 až 2023.

Tabuľka 4 – Presun nevyužitých rozpočtových prostriedkov z roku 2014 (v mil. EUR)

	2014	2015	2016	2017
VFR 1b	- 11 216	11 173		43
VFR 2	- 9 446	5 093	4 353	

Zdroj: Nariadenie Rady (EÚ, Euratom) 2015/623 z 21. apríla 2015.

62 V roku 2017 Komisia v súlade s článkom 7 nariadenia o VFR⁴³ preskúmala finančné prostriedky pridelené členským štátom na cieľ politiky súdržnosti Investovanie do rastu a zamestnanosti. Na základe tohto preskúmania sa strop viazaných rozpočtových prostriedkov na obdobie 2017 – 2020 zvýšil o 4,6 mld. EUR a strop platobných rozpočtových prostriedkov o 1,4 mld. EUR (pri súčasných cenách). Po predĺžení iniciatívy na podporu zamestnanosti mladých ľudí do roku 2020 bola na okruh 1b vyčlenená dodatočná suma 1,2 mld. EUR (pri súčasných cenách). Týmto sa od roku 2017 ešte viac zväčšil rozdiel medzi viazanými a platobnými rozpočtovými prostriedkami.

Predpokladané platby

63 Podľa pravidiel⁴⁴ musia členské štáty posilať Komisii každoročne k 31. januáru a 31. júlu prognózu žiadostí o platby, ktorých predloženie predpokladajú počas aktuálneho roka a nasledujúcich finančných rokov. Po úprave údajov pre svoje vlastné modely⁴⁵ Komisia tieto prognózy použije na určenie miery potrebných platobných rozpočtových prostriedkov a navrhne rozpočet príslušným spôsobom upraviť.

64 V roku 2017 Komisia použila korekciu 25 % na prognózy členských štátov z júla a navrhla zníženie úrovne platobných rozpočtových prostriedkov pre EŠIF o 5,9 mld. EUR. Žiadosti o platby skutočne predložené ku koncu roka boli o niečo nižšie ako odhad Komisie (o 0,3 mld. EUR).

⁴³ Nariadenie Rady č. 1311/2013 z 2. decembra 2013.

⁴⁴ Článok 112 ods. 3 nariadenia o spoločných ustanoveniach (EÚ) pre KF a štrukturálne fondy.

⁴⁵ Komisia zohľadňuje mnoho iných prvkov, ako napríklad vývoj výberu projektov v praxi, zistené trendy vykonávania a rizikové ciele automatického zrušenia viazanosti.

65 Hoci sa presnosť prognóz členských štátov zvyšuje (z 52 % v roku 2016 na 80 % v roku 2017⁴⁶), medzi očakávanými a skutočne vyžiadanými sumami zostáva stále významný rozdiel. Hodnota RAL sa teda v súlade s tým neznížila v očakávanom rozsahu.

Finančné nástroje v rámci zdieľaného riadenia

66 Rozpočet EÚ sa môže čerpať aj pomocou nových nástrojov, ako sú napríklad finančné nástroje. Sumy vyplatené z rozpočtu na tieto nástroje znižujú hodnotu RAL. Tieto sumy však nie sú okamžite vyplácané konečným príjemcom. Vznikajú tak nesplatené záväzky na úrovni nástroja, ktoré sú mimo rozpočtu EÚ a nepodliehajú pravidlu automatického zrušenia viazanosti⁴⁷.

67 Ku koncu roka 2017 sumy viazané z EŠIF na finančné nástroje dosahovali 14,2 mld. EUR a 4,4 mld. EUR boli vyplatené. Z toho bola suma 1,5 mld. EUR vyplatená konečným prijímateľom⁴⁸. V našej osobitnej správe č. 19/2016 sme konštatovali, že významný počet finančných nástrojov bol v porovnaní s trhovými potrebami nadmerne veľký. Prispievalo k tomu to, že členské štáty sa snažili obchádzať pravidlo „n + 2“⁴⁹.

Rozvoj vidieka

68 Pri EPFRV sa používajú jemne odlišné rozpočtové pravidlá ako pri iných EŠIF. Platia tu ustanovenia o počiatočnom predbežnom financovaní, pravidlo „n + 3“ pre zrušenie viazanosti a 6 % výkonnostná rezerva, nevznikajú tu však žiadne výrazné rozdiely oproti predchádzajúcemu obdobiu. Členské štáty programujú približne polovicu vyčlenených súm na tzv. ročné opatrenia, pri ktorých sa platby uskutočňujú do jedného roka od vzniku záväzku. Zvyšok je určený na tzv. investičné opatrenia podobné opatreniam financovaným z EŠIF v rámci okruhu 1b.

⁴⁶ Vypočítané ako percento žiadostí odhadovaných členskými štátmi v porovnaní so skutočne predloženými žiadosťami. Na základe správy Komisie s názvom Analýza plnenia rozpočtu v prípade EŠIF v roku 2017.

⁴⁷ Pozri body 54 až 57 osobitnej správy č. 2/2012.

⁴⁸ Finančné nástroje v rámci EŠIF – Zhrnutia údajov o pokroku dosiahnutom pri financovaní a vykonávaní finančných nástrojov v programovom období 2014 – 2020 – situácia k 31. decembru 2017.

⁴⁹ Pozri bod 150 našej osobitnej správy č. 19/2016.

69 Pri EPFRV sa nezaznamenali rovnaké oneskorenia ako pri iných EŠIF pri určovaní orgánov pre program, keďže proces sa oproti predchádzajúcemu VFR nemenil. V dôsledku toho bolo oneskorenie pri začiatku vykonávania programu kratšie a dôvodom bolo predovšetkým to, že legislatívny rámec bol prijatý neskôr. Napriek tomu to stále viedlo k preprogramovaniu viazaných rozpočtových prostriedkov za rok 2014 (**bod 61**).

RAL v iných rozpočtových oblastiach

Vonkajšie opatrenia

70 V oblasti vonkajších opatrení (okruh 4: Globálna Európa) postup viazania vychádza z iného cyklu ako EŠIF. V tomto okruhu predstavujú nesplatené záväzky 2,7 roka záväzkov⁵⁰, čo odzrkadľuje dĺžku procesu od záväzku po platbu. Záväzky sa zvyčajne prijímajú vo dvoch krokoch. Najskôr sa prijíma globálny záväzok a po ňom nasledujú individuálne záväzky⁵¹. Napríklad programy, v ktorých bol globálny záväzok prijatý v roku „n“, sú formalizované s krajinou mimo EÚ v priebehu roka „n + 1“ a zmluvy, ktoré sú základom pre individuálne záväzky, sú následne uzatváranie až do roku „n + 4“. Keď sa splnia všetky zmluvné povinnosti a uskutočnia sa zodpovedajúce platby alebo sa prostriedky vrátia, projekty a programy sa uzatvoria a viazanosť všetkých nevyužitých prostriedkov sa zruší.

71 Na začiatku VFR je veľká časť hodnoty RAL pre okruh 4 tvorená globálnymi záväzkami. Keďže tieto sa vykonávajú prostredníctvom individuálnych záväzkov, ich podiel na hodnote RAL sa znižuje. Na konci roku 2017 dosahoval podiel časti RAL tvorenej globálnymi záväzkami v rámci okruhu 4 hodnotu 8,3 mld. EUR⁵² (32 % hodnoty RAL pre okruh 4, zvyšok pochádzal z individuálnych záväzkov).

72 Výročné správy o činnosti GR NEAR a GR DEVCO (generálne riaditeľstvá Komisie implementujúce väčšinu výdavkov v rámci okruhu 4) obsahujú kľúčové ukazovatele

⁵⁰ Pri niektorých programoch z tohto okruhu je tento ukazovateľ ešte vyšší. Pri nástroji predvstupovej pomoci je to 3.3 a pri nástroji európskeho susedstva 3.1.

⁵¹ Záväzok je „individuálny“, ak je známy prijímateľ a výška výdavku. Záväzok je „globálny“, ak je aspoň jeden z článkov neznámy.

⁵² Na konci roku 2017 celková hodnota RAL tvorená globálnymi záväzkami pre všetky okruhy VFR dosahovala 17 mld. EUR (6,4 % celkovej výšky).

výkonnosti (KPI) pre sumu nesplatených záväzkov. Kľúčový ukazovateľ výkonnosti KPI 4 „obdobie čerpania RAL“⁵³ má ročný cieľ „menej ako 4 roky“. Skutočná hodnota pre rok 2017 bola 4,24⁵⁴ roka pre GR NEAR (v porovnaní so 4,15 v roku 2016) a 3,7 roka pre GR DEVCO (v porovnaní s 3,88 v roku 2016).

Ostatné programy

73 Výdavky v okruhu 1a (Konkurencieschopnosť pre rast a zamestnanosť) majú podobný model ako v okruhu 4 v tom, že po globálnych záväzkoch (napr. na základe výziev na predkladanie návrhov) nasledujú individuálne záväzky (pri podpísaní dohody o grante). Okruh 1a pozostáva zo skupiny rôznych programov s rozmanitými charakteristikami ovplyvňujúcimi hodnotu RAL, napríklad dĺžka trvania programu a režim jeho vykonávania (väčšinou priame a nepriame riadenie).

74 Napríklad pri programe Horizont 2020, ktorý v súlade s vyčleneným rozpočtom⁵⁵ v rozhodujúcej miere prispieva k hodnote RAL v rámci tohto okruhu, po podpise zmluvy nasleduje vyplatenie predbežného financovania (zvyčajne 10 – 30 %). Zmluva trvá priemerne dva alebo tri roky a vedie k priebežným platbám a platbe zostatku na konci.

75 Väčšina financovania vyčlenená na okruh 3 (Bezpečnosť a občianstvo) sa vykonáva formou zdieľaného riadenia s členskými štátmi prostredníctvom Fondu pre azyl, migráciu a integráciu (AMIF) a Fondu pre vnútornú bezpečnosť. Tie vychádzajú z podobných pravidiel ako EŠIF. Členské štáty predkladajú viacročné plány. Po schválení plánov sa sumy viažu ročne v súlade s plánom financovania. Uplatňuje sa pravidlo automatického zrušenia viazanosti „n + 2“. Neskoré prijatie legislatívneho rámca pre AMIF⁵⁶ znamenalo, že členské štáty mali málo času na prípravu a predkladanie svojich viacročných plánov. Tým sa oneskorilo vykonávanie záväzkov.

⁵³ Vypočítané vydelením hodnoty RAL na konci roka hodnotou platieb uskutočnených počas roka.

⁵⁴ GR NEAR vysvetľuje prekročenie cieľa pre ukazovateľ takto: „Dvanásť príspevkov nespĺnilo referenčnú hodnotu pre tento KPI. Stalo sa tak v dôsledku kombinácie vysokých finančných súm viazaných počas roka a nízkej úrovne platieb počas vykazovaného roka“.

⁵⁵ Predstavuje viac ako 60 % viazaných rozpočtových prostriedkov v okruhu 1a VFR na roky 2014 – 2020.

⁵⁶ INFO(2017)60 – Aktívne monitorovanie a prognóza plnenia rozpočtu – letná informačná poznámka.

V posledných rokoch sa vykonávanie zrýchlilo a na konci roku 2017 bolo 90 % hodnoty RAL pre túto oblasť vytvorených v rokoch 2016 a 2017.

„Potenciálna abnormálna hodnota RAL“

76 Preskúmanie „potenciálnej abnormálnej hodnoty RAL“ je ročná analýza, ktorú vykonáva Komisia. Hlavným účelom je identifikovať všetky neoprávnené nesplatené záväzky, záväzky evidované na účtoch, pri ktorých však zrejme chýba právne a/alebo faktické odôvodnenie ďalších platieb. Súčasťou analýzy sú záväzky, ktoré sú vedené na účtoch aspoň päť rokov, a záväzky, pri ktorých sa za posledné dva roky neuskutočnila žiadna platba. V zásade platí, že viazanosť takýchto „abnormálnych“ záväzkov by sa mala zrušiť. Analýzu uskutočňujú pre jednotlivé prípady útvary Komisie, ktoré spravujú dotknuté záväzky.

77 Komisia predkladá výsledky tohto preskúmania v dokumente *Draft budget - working document Part V - Budget implementation and assigned revenue* (Návrh rozpočtu – pracovný dokument, časť V – Plnenie rozpočtu a pripísané príjmy).

78 Počas rokov 2010 až 2017 dosiahla suma identifikovaná ako PAR priemerne približne 2,1 % hodnoty RAL za daný rok. Malá časť tejto sumy (napr. 0,15 % z hodnoty RAL na konci roku 2017) bola abnormálna a jej viazanosť bola neskôr zrušená.

Tabuľka 5 – Výsledky preskúmania hodnoty RAL (v mld. EUR)

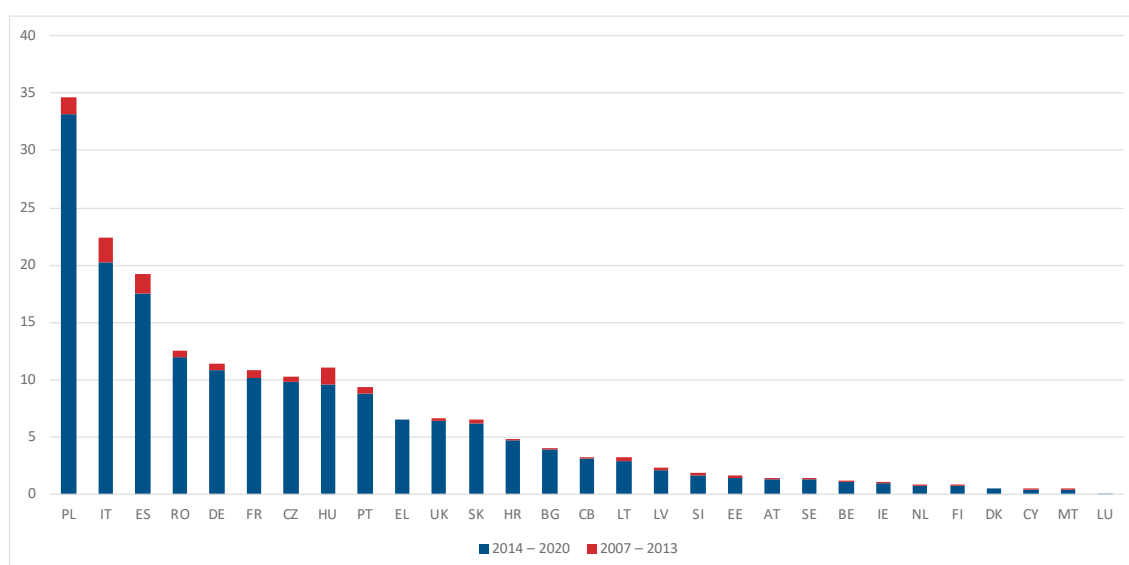
Rok	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Celková hodnota RAL	194,4	207,4	217,8	222,4	189,6	217,7	238,8	267,3
Celková hodnota PAR	1,9	2,4	9,4	5,2	4,1	2,8	3,0	8,5
% PAR/RAL	1,0 %	1,1 %	4,3 %	2,4 %	2,2 %	1,3 %	1,2 %	3,2 %

Zdroj: EDA, na základe pracovných dokumentov k návrhu rozpočtu.

Porovnanie medzi členskými štátmi

79 Keďže nesplatené záväzky pre EŠIF sa vykonávajú prostredníctvom zdieľaného riadenia, môžu sa analyzovať aj na úrovni členských štátov. Z celkovej hodnoty RAL pre EŠIF na konci roku 2017 (189,9 mld. EUR) suma 178,2 mld. EUR (94 %) pozostávala zo záväzkov z rokov 2014 – 2020 a suma 11,7 mld. EUR (6 %) zo záväzkov z rokov 2007 – 2013. Rozpis podľa členských štátov sa nachádza na [ilustrácii 11](#).

Ilustrácia 11 – Hodnota RAL pre EŠIF podľa členských štátov a času vzniku (v mld. EUR)

Poznámka: CB označuje cezhraničné programy (*cross border*).

Zdroj: EDA, na základe informácií zo správ Komisie o analýze plnenia rozpočtu v prípade EŠIF.

80 Tri členské štáty s najvyššou hodnotou RAL v roku 2017 mali aj najväčší vyčlenený podiel viazaných rozpočtových prostriedkov vo VFR. Išlo o Poľsko, Taliansko a Španielsko (RAL v hodnote 34,6 mld. EUR, 22,3 mld. EUR a 19,2 mld. EUR), čo predstavuje 40 % hodnoty RAL za rok 2017 pre EŠIF na konci roku 2017.

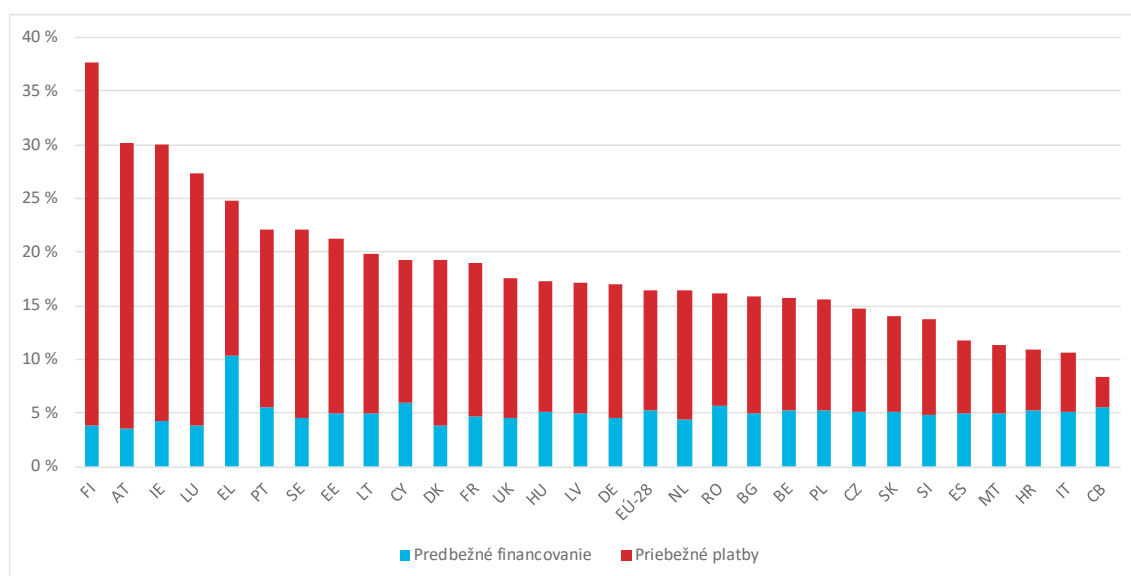
81 Z relatívneho hľadiska členské štáty s najvyššou hodnotou RAL vyjadrenou ako podiel na ich príslušných pridelených rozpočtových prostriedkoch počas VFR 2014 – 2020 boli Cyprus, Taliansko a Malta 48 %, 46 % a 44 %. Členskými štátmi s najnižšími podielmi boli Fínsko, Rakúsko a Írsko, kde hodnota RAL bola 19 %, 26 % a 27 % z celkových pridelených finančných prostriedkov⁵⁷.

⁵⁷ Správa Komisie s názvom Analýza plnenia rozpočtu v prípade EŠIF v roku 2017.

82 Ku koncu roka 2017 (štvrtý rok VFR) bolo splnených 16,4 % rozpočtu na EŠIF na toto obdobie (5,3 % v rámci predbežného financovania a 11,1 % v priebežných platbách). V štvrtom roku obdobia 2007 – 2013 bola miera plnenia vyššia na úrovni 22,1 % (8,7 % v rámci predbežného financovania a 13,4 % v rámci priebežných platieb).

Ilustrácia 12 znázorňuje kumulatívne plnenie ku koncu roka 2017 v každom členskom štáte. Podrobnejšie informácie sú uvedené v **prílohe II**.

Ilustrácia 12 – Kumulatívne plnenie na konci roka 2017 podľa členských štátov za obdobie 2014 – 2020 (v porovnaní s pridelenými rozpočtovými prostriedkami)

Poznámka: CB označuje cezhraničné programy (*cross border*).

Zdroj: Správa Komisie s názvom Analýza plnenia rozpočtu v prípade EŠIF v roku 2017.

83 Ak členské štáty vykonávali programy zhruba porovnateľným tempom, ich podiel na hodnote RAL by mal byť úmerný ich podielu na celkových viazaných rozpočtových prostriedkoch. Vznikajú však rozdiely, pretože členské štáty čerpajú financovanie rôznym tempom. Vo VFR na roky 2014 – 2020 boli členskými štátmi s najvyššou mierou čerpania na konci roka 2017 Fínsko, Rakúsko a Írsko (všetky viac ako 25 %), zatiaľ čo najnižšie miery malo Taliansko, Chorvátsko, Malta a Španielsko (všetky pod 12 %) ⁵⁸. Dôvodmi nízkeho čerpania sme sa zaoberali vo výročnej správe za rok 2017 ⁵⁹.

⁵⁸ Správa Komisie s názvom Analýza plnenia rozpočtu v prípade EŠIF v roku 2017.

⁵⁹ Výročná správa EDA za rok 2017 – kapitola 2.

a v najnovšej osobitnej správe⁶⁰. Hlavnými dôvodmi bolo neskoršie ukončenie predchádzajúceho VFR, neskoré prijatie právnych aktov a ťažkosti s prijímaním a vykonávaním zásadných zmien zavedených v súčasnom VFR. Takisto sme poukázali na to, že členské štáty môžu mať problémy pri identifikácii dostatočne kvalitných projektov v krátkom období⁶¹.

84 Rôzne miery plnenia sú znázornené na *ilustrácii 13* z hľadiska rokov záväzkov trvajúcich viac ako jeden rok reprezentovaných nesplatenými záväzkami. V roku 2017 nesplatené záväzky väčšiny členských štátov predstavovali dva až tri roky záväzkov, ako možno očakávať podľa pravidla „n + 3“.

Ilustrácia 13 – RAL/priemerné ročné záväzky

Zdroj: EDA, na základe správy Komisie s názvom Analýza plnenia rozpočtu v prípade EŠIF v roku 2017.

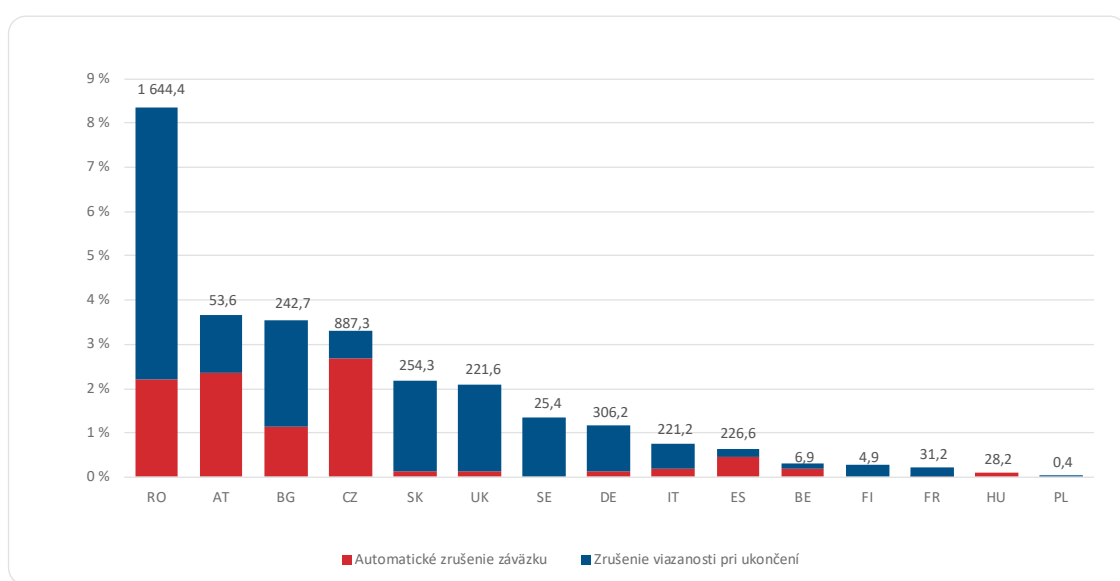
85 Celková hodnota zrušenej viazanosti za obdobie 2007 – 2013 predstavovala 4,4 mld. EUR a pozostávala zo sumy 1,6 mld. EUR zodpovedajúcej automatickému zrušeniu viazanosti a 2,8 mld. EUR zodpovedajúcej zrušeniu viazanosti pri ukončení programu. Táto zrušená viazanosť znižuje hodnotu RAL, ale ide o sumy, ktoré nemožno

⁶⁰ Osobitná správa č. 17/2018: Činnosti Komisie a členských štátov v posledných rokoch programov v období 2007 – 2013 riešili problém nízkej miery čerpania, ale neboli dostatočne zamerané na výsledky.

⁶¹ Pozri bod 2.17 našej osobitnej správy č. 15/2017.

znovu použiť a dotknuté členské štáty a rozpočet EÚ tak o ne prídu⁶². V návrhu VFR na roky 2021 – 2027 Komisia navrhla zriadenie tzv. rezervy Únie. Táto by sa financovala prostredníctvom finančných prostriedkov, ktoré boli viazané, ale napokon sa nevyužili, ako aj z rezerv, ktoré zostali k dispozícii do dosiahnutia stropov záväzkov predošlého finančného roka⁶³. Na *ilustrácii 14* je uvedené rozdelenie sumy 4,4 mld. EUR medzi príslušných 15 členských štátov, najväčšia časť pripadala na Rumunsko.

Ilustrácia 14 – Kumulatívne zrušenie viazanosti pre VFR 2007 – 2013 vyjadrené ako percento celkových pridelených rozpočtových prostriedkov a ako absolútne sumy

Poznámka: Sumy sú vyjadrené v mil. EUR

Zdroj: EDA, na základe hodnôt zo správ Komisie.

⁶² Na rozdiel od nevyužitých platobných prostriedkov, ktoré sa účtujú ako prebytok rozpočtu EÚ a znižujú príspevky členského štátu do rozpočtu EÚ v nasledujúcom roku.

⁶³ COM(2018)321 321 – Oznámenie Komisie Rade a Európskemu parlamentu – Moderný rozpočet pre Úniu, ktorá chráni, posilňuje a obraňuje – viacročný finančný rámec na roky 2021 – 2027.

Záver a cesta vpred

86 Mnohé z faktorov vedúcich k nesplateným záväzkom, ktoré sme v tomto dokumente preskúmali, sú podobné faktorom, ktoré predstavila Komisia v roku 2002 vo svojej analýze⁶⁴ nesplatených záväzkov počas VFR na roky 2000 – 2006. Patria medzi ne prekryvanie sa dvoch VFR, vplyv pravidla automatického zrušenia viazanosti a oneskorený začiatok programov. K dosiahnutiu súčasnej rekordnej miery nesplatených záväzkov prispeli nové faktory ako požiadavky súvisiace s fondmi EŠIF vo VFR na roky 2014 – 2020. Podľa našich odhadov⁶⁵ i podľa prognóz Komisie bude tento nárast i v budúcnosti pokračovať.

História sa opakuje

87 Podobné preprogramovanie ako v roku 2014 sa uskutočnilo aj v roku 2000, keď sa záväzky presunuli z roku 2000 do roku 2001. Ako sme už videli (**bod 30**), aj samotný začiatok VFR na roky 2007 – 2013 bol ovplyvnený oneskoreniami.

88 V roku 2004 bola úroveň nesplatených záväzkov pre programy na obdobie 2000 – 2006 o 3,7 mld. EUR vyššia, ako predpokladala Komisia v roku 2002. Nesplatené rozpočtové záväzky na programy v rokoch 1994 – 1999 boli 3,3 mld. EUR, zatiaľ čo Komisia podľa analýzy v roku 2002 očakávala ich úplnú likvidáciu⁶⁶. To ukazuje, že prognózované miery zostávajúcich záväzkov boli sústavne podhodnocované.

89 Pri odsúhlasovaní VFR na roky 2007 – 2013 v máji 2006 sa vychádzalo z predpokladu, že hodnota nesplatených záväzkov do konca roka 2013 dosiahne 180 mld. EUR⁶⁷. Skutočná suma bola 222 mld. EUR.

90 Predpokladané platby na programy v rokoch 2014 – 2020 vychádzali z historických údajov za dve predchádzajúce obdobia VFR (2000 – 2006 a prvé roky obdobia 2007 – 2013). Komisia predpokladala, že oneskorenia z rokov 2007 a 2008 sa

⁶⁴ COM(2002) 528 – Oznámenie Komisie Rade a Európskemu parlamentu – Vývoj plnenia rozpočtu štrukturálnych fondov, najmä nesplatené záväzky (RAL).

⁶⁵ Pozri bod 2.17 našej výročnej správy za rok 2017.

⁶⁶ Pozri bod 2.20 našej výročnej správy za rok 2004, bod 2.20.

⁶⁷ Pracovný dokument o probléme nesplatených záväzkov (RAL) a platieb – Výbor Európskeho parlamentu pre rozpočet.

nezopakujú a že nové programy sa začnú skôr⁶⁸. Tento predpoklad sa ukázal ako chybný a oneskorenia boli v skutočnosti ešte dlhšie ako v predchádzajúcom období.

91 V čase prijímania aktuálneho VFR v roku 2013 sa ku koncu roka 2020 predpokladali nesplatené záväzky vo výške viac ako 260 mld. EUR⁶⁹. Najmä v dôsledku pomalšieho než očakávaného začiatku vykonávania EŠIF sa predpokladá, že skutočná hodnota bude výrazne vyššia. Prognóza Komisie z roku 2018⁷⁰ týkajúca sa hodnoty nesplatených záväzkov je 295 mld. EUR ku koncu roka 2020 a 314 mld. EUR ku koncu roka 2023⁷¹.

92 Komisia tvrdí, že presné prognózovanie vývoja platieb pre VFR 2014 – 2020 sa ukázalo ako mimoriadne náročné, najmä pokiaľ ide o EŠIF. „Zmena v tempe vykonávania o (+/–) 1 % vedie k zmene o (+/–) 4 mld. EUR v platobných potrebách“⁷².

93 Hoci prognózovanie nesplatených záväzkov alebo budúcich potrieb platobných rozpočtových prostriedkov je zložitá úloha, je rozhodujúcou súčasťou prípravy budúcich rozpočtov a prostriedkom na zabránenie abnormálnemu nahromadeniu neuhradených platieb. Keďže sme sústavne odporúčali, aby Komisia vypracovala dlhodobé prognózy platieb⁷³, vítame, že nariadenie o rozpočtových pravidlách z roku 2018 obsahuje povinnosť Komisie poselať Európskemu parlamentu a Rade ročnú dlhodobú prognózu budúcich peňažných tokov do rozpočtu a peňažných tokov z rozpočtu na nasledujúcich päť rokov⁷⁴.

⁶⁸ Pracovný dokument útvarov Komisie, sprievodný dokument k Oznámeniu Komisie Európskemu parlamentu a Rade, Strednodobé preskúmanie/revízia viacročného finančného rámca na roky 2014 – 2020 – Rozpočet EÚ zameraný na výsledky, SWD(2016)299 final.

⁶⁹ Návrh rozpočtu na rok 2019 – výkaz odhadov pripravený Komisiou.

⁷⁰ COM(2018) 687 z 10.10.2018 – Správa Komisie Európskemu parlamentu a Rade – Dlhodobá prognóza budúcich peňažných tokov do rozpočtu a peňažných tokov z rozpočtu EÚ (2019 – 2023).

⁷¹ Podľa predpokladu, že návrhy na ďalší VFR sa prijímú podľa návrhu Komisie.

⁷² Strednodobá prognóza platieb vypracovaná Komisiou – 16. októbra 2017.

⁷³ Pozri naše stanovisko č. 1/2017 (body 110 – 112), našu výročnú správu za rok 2017 (bod 2.49), našu výročnú správu za rok 2015 (bod 2.10) a našu výročnú správu za rok 2014 (bod 2.22).

⁷⁴ Článok 247 ods. 1 nariadenia (EÚ, Euratom) č. 2018/1046.

Riziká pre budúce rozpočty

94 Komisia sa domnieva, že „zvýšenie úrovne nesplatených záväzkov pre EŠIF v treťom roku programového obdobia je súčasťou normálneho cyklu vykonávania, ktorý bol predtým pri týchto fondoch pozorovaný. Lepší ročný profil viazaných rozpočtových prostriedkov počas obdobia 2014 – 2020, zavedenie pravidla „n + 3“ a pomalé vykonávanie viedli k výraznému nárastu nesplatených záväzkov“⁷⁵. Domnievame sa však, že súčasné rekordné úrovne nesplatených záväzkov by mohli viesť k nasledujúcim rizikám pre rozpočet EÚ.

Nedostatočné platobné rozpočtové prostriedky v posledných rokoch VFR na roky 2014 – 2020

95 V našich výročných správach sme už poznamenali, že vysoká hodnota RAL zvyšuje riziko abnormálneho hromadenia neuhradených platieb podobného tomu, ku ktorému došlo v rokoch 2013 – 2015, keďže sa očakáva, že počet žiadostí bude v rokoch 2018 až 2020 výrazne rásť⁷⁶.

96 Toto riziko možno znížiť prostredníctvom „celkovej rezervy pre platby“, osobitným nástrojom, ktorý umožňuje presunutie nevyčerpaných rezerv do nasledujúcich rokov⁷⁷.

97 Podľa Komisie⁷⁸ na konci roka 2017 nedošlo k žiadnemu abnormálnemu nahromadeniu neuhradených platieb. Nahromadené neuhradené platby na konci roka 2017, tvorené najmä žiadosťami z programov v rokoch 2014 – 2020, ktoré boli prijaté príliš neskoro a už nemohli byť v daný rok zaplatené, dosiahli výšku 2,3 mld. EUR. Je pravdepodobné, že takto nahromadené neuhradené platby sa v nasledujúcich rokoch pri pokračovaní vo vykonávaní programov ešte zvýšia.

⁷⁵ Pozri bod 2.14 našej výročnej správy za rok 2016.

⁷⁶ Pozri našu výročnú správu za rok 2017, bod 2.47.

⁷⁷ Pozri našu výročnú správu za rok 2017, body 2.9 až 2.12.

⁷⁸ Dokument Komisie *Active monitoring and forecast of budget implementation – summer information note* (Aktívne monitorovanie a prognóza plnenia rozpočtu – informačná poznámka), 2017, 16. marca 2018.

Nedostatočné platobné rozpočtové prostriedky v nasledujúcom VFR

98 Rovnako ako v predchádzajúcich obdobiach znamenali oneskorenia pri vykonávaní programov počas VFR na roky 2014 – 2020 to, že platobné rozpočtové prostriedky potrebné na tieto programy boli v prvých štyroch rokoch veľmi nízke. Na rozdiel od predchádzajúcich VFR sa však ročné platobné rozpočtové prostriedky využili takmer v plnej výške v rokoch 2014 a 2015 na zaplatenie nesplatených záväzkov z VFR na roky 2007 – 2013⁷⁹. To znamená, že oneskorenia vo vykonávaní mali aj pozitívny účinok z rozpočtového hľadiska a pomohli znížiť tlak na platby. Ak by však k oneskoreniam nedošlo, platobné potreby by boli v prvých rokoch tohto VFR oveľa vyššie. Hrozí, že v nasledujúcom VFR vznikne situácia nedostatku platobných rozpočtových prostriedkov podobná nedostatku v rokoch 2011 – 2015⁸⁰ (**bod 38**).

99 Komisia na tento problém poukázala vo svojej dlhodobej prognóze⁸¹. Uviedla, že odsúhlasené stropy platieb na roky 2019 – 2020 a navrhované stropy na roky 2021 – 2023 sú v súlade s očakávanými potrebami programov v rokoch 2014 – 2020 a plynulé postupné začatie programov v rokoch 2021 – 2027. Všetky ďalšie oneskorenia pri vykonávaní EŠIF môžu vyvolať tlak na stropy platieb v rokoch 2021 – 2023 a ovplyvniť ich schopnosť zabezpečiť úhradu nových výdavkových programov.

100 Komisia a rozpočtové orgány musia riešiť toto riziko v súlade s rozhodnutím Rady o vlastných zdrojoch⁸², v ktorom sa požaduje udržiavanie správnej rovnováhy medzi viazanými a platobnými rozpočtovými prostriedkami. Naše výročné správy obsahovali odporúčania zaoberajúce sa týmto problémom. V našej výročnej správe za rok 2016 odporúčame, aby Komisia zohľadnila vo svojich prognózach platobných rozpočtových prostriedkov pre nasledujúci VFR nárast nesplatených záväzkov, čo by pomohlo zaistiť náležitú rovnováhu medzi viazanými a platobnými rozpočtovými prostriedkami⁸³. V našej výročnej správe za rok 2017 odporúčame, aby Komisia

⁷⁹ V roku 2014 sa rezerva na nepredvídané udalosti pre platby v skutočnosti použila ako núdzové opatrenie na presunutie platobných rozpočtových prostriedkov na pokrytie potrieb daného roka.

⁸⁰ Pozri našu výročnú správu za rok 2016, body 236 až 2.37.

⁸¹ COM(2018) 687 – Dlhodobá prognóza budúcich peňažných tokov do rozpočtu a peňažných tokov z rozpočtu EÚ (2019 – 2023)

⁸² Rozhodnutie Rady 2014/335/EÚ, Euratom z 26. mája 2014.

⁸³ Pozri bod 2.48 odporúčanie 1 našej výročnej správy za rok 2016.

v kontexte diskusie o VFR po roku 2020 vyzvať Európsky parlament a Radu, aby vzhľadom na vysokú mieru nesplatených záväzkov v súčasnom i predchádzajúcom VFR stanovili mechanizmy na lepšie riadenie rizika nahromadenia neuhradených platieb⁸⁴.

Vyššia expozícia rozpočtu EÚ

101 Okrem nesplatených záväzkov má EÚ aj niekoľko významných dlhodobých záväzkov, záruk a právnych záväzkov⁸⁵. Patria medzi ne dôchodky zamestnancov, ručenia za pôžičky a finančné nástroje. Vysoké nesplatené záväzky zvyšujú sumy, ktoré EÚ dlhuje, a teda zvyšujú finančnú expozíciu jej rozpočtu.

Ako možno nesplatené záväzky znížiť?

102 Ak sa má predísť nedostatku platobných rozpočtových prostriedkov ku koncu aktuálneho VFR a abnormálnemu presunu nesplatených záväzkov z jedného roka do druhého, Európsky parlament, Rada a Komisia sa dohodli, že⁸⁶:

- budú pozorne monitorovať úroveň nesplatených záväzkov,
- pravidlá zrušenia viazanosti sa budú uplatňovať prísne, najmä pravidlá automatického zrušenia viazanosti,
- zanalyzujú a budú diskutovať o odhadoch Komisie, pokiaľ ide o požadovanú úroveň platieb, s cieľom zaistiť, že EÚ dokáže v období rokov 2014 – 2020 splniť svoje finančné povinnosti.

103 Úroveň nesplatených záväzkov možno už z ich vymedzenia znížiť tromi spôsobmi:

- zvýšením úrovne platobných rozpočtových prostriedkov, ak sú nedostatočné,
- zrušením viazanosti prostriedkov

⁸⁴ Pozri bod 2.62 odporúčanie 3 našej výročnej správy za rok 2017.

⁸⁵ Pozri výročnú správu EDA za rok 2016, body 2.15 až 2.20.

⁸⁶ Nariadenie o rozpočtových pravidlách vzťahujúce sa na všeobecný rozpočet Únie – júl 2018, príloha – Medziinštitucionálna spolupráca počas rozpočtového postupu.

- o alebo znížením úrovne viazaných rozpočtových prostriedkov v budúcich rozpočtoch, a teda ponechaním dostatočných platobných rozpočtových prostriedkov na zaplatenie nesplatených záväzkov⁸⁷.

104 Zvýšenie platobných rozpočtových prostriedkov a zníženie viazaných rozpočtových prostriedkov je rozhodnutím rozpočtových orgánov. Zrušenia viazanosti sú prísne určované finančnými pravidlami, ktoré musí Komisia pri ich uplatnení rešpektovať. Hoci bol objem zrušenej viazanosti v uplynulých rokoch nízky, stále predstavuje nevyužitý rozpočtový zdroj, ktoré už nemôžu prispievať k politickým cieľom.

105 Nesplatené záväzky z obdobia 2014 – 2020 by sa mali od roku 2020 do roku 2025 znižovať, keď ich zvyšná hodnota bude nevýznamná. Hlavnou výzvou je zaistiť, aby sa v novom období nezačali kumulovať ešte vyššie nesplatené záväzky. Niektoré opatrenia, ktoré Komisia zaviedla v aktuálnom VFR (ako napríklad ročné zúčtovanie účtov) alebo ktoré navrhuje v nasledujúcom VFR (zmena pravidla zrušenia viazanosti „n + 3“ na „n + 2“, nižšie predbežné financovanie, zachovanie podobných opatrení v oblasti riadenia a kontroly, ako napríklad zachovanie určených orgánov v členských štátoch, väčšia flexibilita pri presune prostriedkov v rámci programov a medzi nimi)⁸⁸ môžu túto výzvu čiastočne riešiť.

106 Tiež nasledujúce opatrenia by mohli zabrániť tvorbe zostávajúcich záväzkov v budúcom VFR:

- o včasné prijatie VFR 2021 – 2027 a jeho súvisiacich viacročných programov,
- o zjednodušenie pravidiel na vynakladanie prostriedkov z rozpočtu⁸⁹,
- o spoľahlivé prognózovanie platobných potrieb,

⁸⁷ Pozri bod 2.36 našej výročnej správy za rok 2016.

⁸⁸ Návrh nariadenia Európskeho parlamentu a Rady, ktorým sa stanovujú spoločné ustanovenia o Európskom fonde regionálneho rozvoja, Európskom sociálnom fonde plus, Kohéznom fonde a Európskom námornom a rybárskom fonde a rozpočtové pravidlá pre uvedené fondy, ako aj pre Fond pre azyl a migráciu, Fond pre vnútornú bezpečnosť a Nástroj pre riadenie hraníc a víza, COM(2018) 375 final.

⁸⁹ Pozri naše informačné dokumenty: „Zjednodušenie plnenia politiky súdržnosti po roku 2020“, máj 2018, „Príspevok k zjednodušeniu programu EÚ v oblasti výskumu po programe Horizont 2020“, marec 2018, „Budúcnosť SPP“, marec 2018.

- o zaistenie vhodnej rovnováhy medzi rozpočtovými prostriedkami určenými na záväzky a na platby.

Prílohy

Príloha I — Hodnota RAL podľa hlavných programov – 2014 až 2017 (v mil. EUR)

Podokruh VFR	Názov podokruhu VFR	Kumulatívna hodnota RAL na konci roka				Odhlasované viazané rozpočtové prostriedky v roku 2017	Hodnota RAL vyjadrená v rokoch záväzkov
		2014	2015	2016	2017		
a	b	c	d	e	f	g	h = f / g
1.2.11	Regionálna konvergencia (menej rozvinuté regióny)	61 866	69 135	71 813	82 421	26 122	3,2
2.0.20	Európsky poľnohospodársky fond pre rozvoj vidieka (EPFRV)	16 550	24 643	29 641	32 742	14 366	2,3
1.2.13	Konkurencieschopnosť (rozvinutejšie regióny)	16 292	19 157	22 235	25 870	8 251	3,1
1.2.15	Kohézny fond	24 499	22 223	23 497	24 398	9 056	2,7
1.1.31	Horizont 2020	19 947	20 434	19 945	19 928	10 346	1,9
1.2.12	Prechodné regióny	2 771	8 873	12 382	16 151	5 627	2,9
4.0.3	Nástroj rozvojovej spolupráce (DCI)	8 605	8 613	8 286	8 646	3 168	2,7
4.0.2	Nástroj európskeho susedstva (ENI)	6 693	7 371	7 345	7 663	2 440	3,1
4.0.1	Nástroj predvstupovej pomoci (IPA II)	5 948	5 898	6 402	6 901	2 115	3,3
1.2.6	Príspevok na Nástroj na prepájanie Európy (CEF)	-	1 806	3 402	4 704	1 593	3,0
1.1.82	Doprava	4 175	3 510	3 892	3 673	1 723	2,1
1.2.2	Európska územná spolupráca	2 102	1 880	2 217	3 514	1 940	1,8
2.0.31	Európsky námorný a rybársky fond (ENRF)	1 549	2 170	2 595	3 218	912	3,5
1.1.10	Európsky fond pre strategické investície (EFSI)	-	1 357	2 460	2 654	2 661	1,0
3.0.1	Fond pre azyl, migráciu a integráciu (AMIF)	689	980	1 734	2 447	1 620	1,5
1.2.5	Iniciatíva na podporu zamestnanosti mladých ľudí (osobitné dodatočné pridelenie prostriedkov)	1 540	2 142	2 215	2 248	-	
1.1.12	Medzinárodný termonukleárny experimentálny reaktor (ITER)	2 378	2 373	2 128	1 727	323	5,3
1.1.81	Energetika	485	803	1 140	1 678	700	2,4
2.0.4	Opatrenia v oblasti životného prostredia a klímy (LIFE)	1 176	1 270	1 404	1 564	494	3,2
3.0.2	Fond pre vnútornú bezpečnosť	738	982	1 191	1 421	739	1,9
1.1.11	Európske programy satelitnej navigácie (EGNOS a Galileo)	582	919	1 267	1 300	897	1,4
1.2.4	Európska pomoc pre najodkázanejšie osoby (FEAD)	91	584	841	1 101	546	2,0
	Spolu pre hlavné viacročné programy	178 675	207 122	228 033	255 971	95 639	2,7
	Iné programy	10 509	10 042	10 332	10 817	8 378	
	Spolu	189 183	217 164	238 365	266 788	104 017	

Poznámka č. 1: Programy sú usporiadané podľa ich sumy nesplatených záväzkov v roku 2017.

Poznámka č. 2: Celkové sumy nesplatených záväzkov nezahŕňajú nesplatené záväzky pre iné inštitúcie.

Zdroj: EDA, na základe informácií z dátového skladu Komisie.

Príloha II — Kumulatívne miery platieb a nesplatené záväzky podľa členských štátov na konci roka 2017 pre VFR na roky 2014 – 2020

Členský štát	Sumy pridelené z VFR (mld. EUR)	Predbežné financovanie do konca roka 2017	Priebežné platby do konca roka 2017	Celková miera platieb e = c + d	RAL na roky 2014 – 2020 na konci roka 2017 (mld. EUR)
a	b	c	d	e = c + d	f
FI	3,77	3,8 %	33,9 %	37,7 %	0,7
AT	4,92	3,5 %	26,7 %	30,2 %	1,3
IE	3,50	4,3 %	25,8 %	30,1 %	0,9
LU	0,14	3,8 %	23,6 %	27,4 %	0,0
EL	21,37	10,4 %	14,4 %	24,8 %	6,5
PT	26,09	5,6 %	16,5 %	22,1 %	8,8
SE	3,72	4,6 %	17,5 %	22,1 %	1,3
EE	4,42	4,9 %	16,3 %	21,2 %	1,4
LT	8,45	4,9 %	15,0 %	19,9 %	2,9
CY	0,95	6,0 %	13,3 %	19,3 %	0,4
DK	1,55	3,9 %	15,4 %	19,3 %	0,5
FR	27,84	4,7 %	14,3 %	19,0 %	10,1
UK	16,88	4,5 %	13,1 %	17,6 %	6,4
HU	25,11	5,1 %	12,2 %	17,3 %	9,5
LV	5,69	5,0 %	12,2 %	17,2 %	2,1
DE	27,93	4,5 %	12,5 %	17,0 %	10,8
NL	1,89	4,4 %	12,0 %	16,4 %	0,7
RO	31,18	5,7 %	10,4 %	16,1 %	11,9
BG	9,99	5,0 %	10,9 %	15,9 %	3,9
BE	2,87	5,3 %	10,4 %	15,7 %	1,1
PL	86,65	5,2 %	10,4 %	15,6 %	33,2
CZ	23,89	5,1 %	9,6 %	14,7 %	9,8
SK	15,49	5,1 %	9,0 %	14,1 %	6,2
SI	3,95	4,8 %	8,9 %	13,7 %	1,7
ES	42,56	5,0 %	6,8 %	11,8 %	17,5
MT	0,83	5,0 %	6,3 %	11,3 %	0,4
HR	10,93	5,2 %	5,7 %	10,9 %	4,7
IT	44,70	5,1 %	5,5 %	10,6 %	20,3
CB	9,26	5,6 %	2,7 %	8,3 %	3,1
Spolu	466,54	5,3 %	11,1 %	16,4 %	178,2

Poznámka č. 1: CB znamená cezhraničné programy (*cross border*).

Zdroj: EDA, na základe správy Komisie s názvom Analýza plnenia rozpočtu v prípade EŠIF v roku 2017.

Tím EDA

Rýchle preskúmanie EDA s názvom Nesplatené záväzky v rozpočte EÚ – Bližší pohľad prijala komora V – Financovanie a správa EÚ, ktorej predsedá člen Dvora audítorov Lazaros S. Lazarou. Úlohu viedla členka EDA Annemie Turtelboom, podporu jej poskytol vedúci kabinetu Dennis Wernerus, hlavná manažérka Margit Spindelegger, vedúci úlohy Paul Sime, Michael Tatianos a Mircea-Cristian Martinescu. Thomas Everett poskytol jazykovú podporu a Manuela Magliocca a Valérie Tempez-Erasmi poskytli sekretársku pomoc.

Po rokoch takmer neprerušovaného rastu dosiahli nesplatené záväzky v rozpočte EÚ na konci roka 2017 novú hodnotu 267 mld. EUR. Väčšina z nich predstavuje budúce záväzky z rozpočtu EÚ. V rámci tohto preskúmania poskytneme prehľad vývoja tejto sumy v priebehu času a hlavných faktorov vyvolávajúcich tento vzostupný trend. Spomedzi takýchto faktorov možno spomenúť napríklad viazané rozpočtové prostriedky, ktoré sú vyššie ako platobné rozpočtové prostriedky, uzatvorenie jedného VFR, ktorý sa prekrýva so začiatkom nového VFR, a programy financované EÚ v členských štátoch s pomalým vykonávaním. Identifikujeme riziká, ktoré pre rozpočet EÚ predstavujú vysoké sumy nesplatených záväzkov, ako napríklad nemožnosť splniť budúce potreby platieb, ako aj možné riešenia.

EURÓPSKY DVOR AUDÍTOROV
12, rue Alcide De Gasperi
1615 Luxemburg
LUXEMBURSKO

Tel. +352 4398-1

Otázky: eca.europa.eu/sk/Pages/ContactForm.aspx

Webová stránka: eca.europa.eu

Twitter: @EUAuditors

EURÓPSKY
DVOR
AUDÍTOROV

© Európska únia, 2019.

V prípade použitia či šírenia fotografií a iných materiálov, na ktoré sa nevzťahujú autorské práva Európskej únie, je potrebné žiadať povolenie priamo od držiteľov autorských práv.